

ATD

Migawki Ze świata

WIADOMOŚCI z BRAZYLII

Rok 35 | CURITIBA, 27 KWIETNIA | 1960 | Nr. 17

VII NARODOWY KONGRES EUCHARYSTYCZNY

Osiem dni zaledwie oddzielają nas od uroczystości Narodowego Kongresu Eucharystycznego, podczas którego serca nasze powinny się rozgrzać ogniem miłości buchającym z Hostii św., a umysł nasz rozjaśnić i wzmocnić nasze przekonania religijne w ciągu "rozważań" kongresowych.

Cale nasze jestestwo powinno ulec przemianom na lepsze, bo obcując przez kilka dni z Bogiem pod postaciami chleba utajonym, musimy odczuć na sobie dobroczynny wpływ Jego towarzysztwa.

Jeśli dotychczas nie odczuliśmy powyższych błogich skutków Eucharystii, to nasza wina i wielka wina. To dowód, że żyliśmy w obojętności religijnej, że patrzyliśmy na świat i na życie doziemne tylko oczami ciała i materii. Ze we wszystkich naszych poczynaniach szukaliśmy tylko namacalnego zysku, a na sprawy wyższe — nie mieliśmy czasu i ochoty.

niektórzy z nich nie będzie się wstydził UGIĄC KOLANO przed NAJWYŻSZYM MAJESTATEM, ani UCHYLIĆ CZŁO przed NAJWIĘKSZYM AUTORYTETEM.

DLA NAS — POLONII PARANIEJ I BRAZYLII — wyznaczona jest godzina św. na 5 maja o pół do 5 popołudniu w kościele św. Wincentego. Zbierzmy się gromadnie, by okazać Chrystusowi, że żyje w nas żywa wiara naszych Ojców oraz wierność dla Kościoła Katolickiego.

- 100 MILIONÓW DOLARÓW pożyczki amerykańskiej otrzymał rząd Wenezueli, by walczyć z niebezpieczeństwem inflacji.
- KANADA pragnie wejść do Organizacji Państw Amerykańskich (OEA), by wziąć czynny udział w programie polepszenia życia ekonomicznego państw Ameryki Łacińskiej.
- W KOREI POŁUDNIOWEJ miały miejsce krwawe zamieszki na tle nowych wyborów, jakich domaga się opozycja od prezydenta Syngman Rhee, oskarżając go o oszustwo i przemoc w ostatnich wyborach.
- RAMON CASTRO, starszy brat Fidel Castro, zniknął od jakiegoś czasu z życia politycznego. Chodzą pogłoski, jakoby miał on zerwać stosunki ze swym bratem.
- DYKTATOR HISPANII, generał Franco, pragnie zrezygnować z władzy na rzecz monarchii, w której królem miałby być hiszpański książę Juan de Bourbon.
- DR. FELIX KERSTEN, były lekarz Heinricha Himmlera, krwawego szefa SS, zmarł w tych dniach na serce w Westfalii (Niemcy Zachodnie).
- DWÓCH KORESPONDENTÓW AMERYKAŃSKICH, Richard Bates i Mario Biassetti, zostali wypędzeni z Kuby. Byli oni korespondentami "Columbia Broadcasting System".
- RZĄD UNII POŁUDNIOWO-AFRYKANSKIEJ wobec energicznych protestów nadesłanych przez wiele państw z całego świata, zamierza złagodzić swą politykę segregacyjną.
- PIĘĆ PYTAŃ DO CHRZESZCZOWA skierował sekretarz stanu Ameryki, Douglas Dillon, z których najważniejsze są: Czy Sowiety byłyby gotowe wycofać swe wojska z Niemiec Ludowych oraz z Europy Wschodniej? Czy Rosja Sowiecka zgodziłaby się, by w krajach przez nią okupowanych przeprowadzono wolne wybory pod kierunkiem Narodów Zjednoczonych?
- SZEFE REWOLUCYJNY Wenezueli, generał Castro Leon, został schwytany przez uzbrojonych wieśniaków i wydany w ręce prezydenta Betancourta. Tym samym rewolucja została stłumiona.
- TRAKTAT HANDLOWY podpisał Kuba z rządem Japonii na mocy którego Kuba obniżyła taryfy celne dla produktów japońskich, Japonia zaś będzie sprowadzała cukier kubański.
- MAO TSE-TUNG uważa za niemożliwą koegzystencję pokojową między kapitalizmem a komunizmem. Orzeczenie to przesłał Mao Tse-Tung w imieniu Chin Ludowych "premierowi" sowieckiemu — Chruszczowowi.
- PROJEKT pomocy dla zagranicy w sumie 4 miliardów i 38 milionów dolarów ma zatwierdzić w tych dniach senat amerykański, a który wszedłby w życie z początkiem lipca b. r.
- WSZYSTKIE FABRYKI METALURGICZNE w Essen (Niemcy Federalne - należące dawniej do Kruppa) złożyły się w jedną firmę pod nazwą "Huetten Und Werke Bheinhausen A.C."
- BOHATEREM wolności prasowej został uznany przez Międzypaństwowy Związek Dziennikarzy José Ignacio Rivero, dyrektor dziennika kubańskiego "Diario de la Marina".

ECHA Z INAUGURACJI NOWEJ STOLICY

★ BRASILIA jest trzecią stolicą kraju. Pierwszą — było miasto São Salvador, założone przez Tomé de Souza w 1549 roku. Drugą stolicą — było Rio de Janeiro od 1763 r., na polecenie wszechwładnego ministra portugalskiego Marquês de Pombal.

★ POLSKA też miała trzy stolice: pierwszą było Gniezno od 1000 roku (Mieszko I). Drugą — Kraków od 1319 roku (Władysław Łokietek). Trzecią — Warszawa od 1595 roku (Zygmunt III Waza).

★ WARTO PRZYPOMIEĆ, że stolicę Stanów Zjednoczonych — Waszyngton, budowano przez 70 lat, począwszy od 1763 roku i inaugurowaną w r. 1800.

★ KARDYNAŁ PORTUGALII — CEREJEIRA — był legatem papieskim, reprezentując osobę Papieża Jana XXIII na inauguracji nowej stolicy. Legata papieskiego przyjmowano w Brazylili z wielkimi honorami, przewidywanymi dla głowy państwa. Kardynał Cerejeira odprawił uroczystą mszę św. przed tym samym krzyżem, który miał ze sobą odkrywać Brazylili — Pedro Álvares Cabral w 1500 roku.

★ 250 TYSIĘCY LUDZI wzięło udział w inauguracji Brasillii. Niesposób było znaleźć pomieszczenie dla takiej masy przyjezdnych. Dlatego spalili oni byle gdzie i byle jak, często "biwakowali" na placach i bocznych ulicach.

★ BRASILIA w dniu inauguracji była prawdziwą "Wieżą Babel" — widzieliśmy bowiem wszystkie rasy, słyszeliśmy wiele języków, nad ruchliwą zaś masą rozgadano tłumy unoszący się ostre dźwięki megafonów, oraz głosy "spikerów" największych rozgłośni radiostacji krajowych i zagranicznych, którzy informowali swych słuchaczy o szczegółach inauguracji.

★ NA WYWIESZONYM SZTANDARZE BRAZYLIIJSKIM wśród 22 gwiazd znajdowała się nowa gwiazda przedstawiająca nowy Stan Brazylili — Guanabara.

★ "CORREIO BRAZILIENSE", dziennik nowej stolicy, który zaczął wychodzić w Londynie w 1808 roku i funkcjonował aż do 1923 roku, został wznowiony w dniu inauguracji.

★ PAPIEŻ JAN XXIII, w swym przemówieniu radiowym z okazji inauguracji Brasillii, błogosławił nowemu miastu oraz całemu narodowi brazylilijskiemu.

★ PREZYDENT KUBITS-CHEK, inaugurując oficjalnie nową stolicę, zaznaczył, że Brasilia stała się od dnia dzisiejszego nowym centrum dla całego kraju, jakby mostkiem kapitańskim, z którego płynąć będą głosy komendy dla 22 Stanów, mającej na celu usprawnić i polepszyć życie gospodarcze i ekonomiczne całej Brazylili.

★ OKOŁO siedem tys. cięśli, ponad sześć tys. murarzy oraz 12 tys. pomocników pracuje w budowie nowej stolicy.

★ DWÓCH najślawniejszych inżynierów projektowało budowę nowej stolicy: Lucio Costa oraz Oskar Niemeyer, zdobywając najwyższe uznanie u architektów zagranicznych.

★ CO TRZY MINUTY lądował samolot na wielkim lotnisku nowej stolicy. Ruch samolotów był kontrolowany stosownie do uprzednio opracowanego planu lotów.

★ NOWY STAN — GUANABARA — na miejsce dawnego Dystryktu Federalnego zaistniał dnia 21 kwietnia br.

★ 110 LEKARZY miało ostry dyżur w dniu inauguracji, rozsiadani po wszystkich dzielnicach nowej stolicy.

★ DZWON NOWEJ STOLICY głosił mieszkańcom nową i wielką datę w historii Brazylili. Ten sam dzwon głosił w 1799 roku egzekucję bohatera niepodległości — Tiradentesa.

★ 100 TYSIĘCY urzędników posiada obecny rząd federalny Brazylili i wszyscy ci

urzędnicy muszą się przenieść do nowej stolicy.

★ STAN PARANY był do tego czasu najmłodszym Stanem Brazylili (caçula), gdy w 1853 roku odłączył się od Stanu S. Paulo jako Stan niezależny. Obecnie — miejsce Parany zajają Stan Guanabara.

★ KILKADZIESIĄT olbrzymich kaminionów (z przyczepką) defilowało na ulicach nowej stolicy wywołując podziw zebranych tłumów.

★ KLUCZ miasta Brasillii wagi 570 gramów czystego złota. Jest on pod opieką tamtejszej Prefektury. Używa się tego klucza z okazji wizyty włoskiego gościa, wręczając klucz w jego ręce, na czas pobytu w mieście.

★ DWA RAZY PŁAKAŁ PREZYDENT KUBITS-CHEK. — Pierwszy raz — gdy opuścił pałac prezydenta w Rio (Catete), drugi raz — podczas owaacji, jaką otrzymał od przedstawicieli państw zagranicznych i od olbrzymich tłumów Brazylilian, zgromadzonych na placu "Trzech Władz". Podczas tej manifestacji na cześć Prezydenta, słychać było skandowane przez tłumy okrzyki wiwatów; widzieliśmy morze białych chusteczek oraz eskadry samolotów akrobacyjnych, wypisujących dymentem na niebie imię i nazwisko Prezydenta.

★ PREZYDENT KUBITS-CHEK wygrał zakład z Juracy Magalhães. Juracy twierdził, że nie będzie inauguracji Brasillii w dniu 21-go kwietnia. A ponieważ zakład ten przegrał, musiał publicznie wręczyć Prezydentowi krawat za 3 dolary.

★ W CIĄGU DWÓCH DNI wybudowano w Brasillii dodatkowe lotnisko, by ułatwić lądowanie licznych samolotom. To się nazywa rekord!

★ NOWA STOLICA będzie miała jeszcze w tym roku nowy teatr, nową Filharmonię i nowoczesny stadion sportowy, tak zapewnił dziennikarzy p. Prezydent.

★ PIERWSZA LISTA TELEFONICZNA już ukazała się w Brasillii, z której wynika, iż nowa stolica posiada 600 zainstalowanych telefonów.

★ WSPANIAŁY GMACH Banku Brazylilijskiego jest na ukończeniu. Pomimo uroczystości inauguracyjnych, praca około jego budowy trwała prawie bez przerwy.

★ 46 ZŁODZIEI KIESZONKOWYCH, którzy wybrali się "na połów" z okazji inauguracji Brasillii, zostało schwytanych przez policję. Połów się udał, ale policjantom.

★ PREZYDENT JUSCELINO KUBITS-CHEK oświadczył prasie, że będąc w Brasillii, będzie mógł osobiście dozorować prace nad jej wykonaniem. A gdy skończy termin swego urzędowania będzie pilnował swojej fazendy w pobliżu nowej stolicy.

★ DWÓCH OBYWATELI Stanu Minas Gerais zbudowało nową stolicę: Kubitschek i Izrael Pinheiro — oświadczył prasie gubernator Minas — Bias Fortes. Dlatego czuje się nad wyraz szczęśliwy.

★ WSZYSTKIE DZIAŁKI (loty) istniejące w nowej stolicy już zostały sprzedane.

★ FOTOGRAFIE z nowej stolicy, transmitowane bezpośrednio z Brasillii do São Paulo poprzez inne miasta za pomocą "mikro-fal", nadesłane w ciągu kilkunastu minut, zainaugurował najlepszy dziennik brazylilijski "O Estado de São Paulo". Wprowadzenie tego systemu fotografii należy do pierwszych tego rodzaju osiągnięć w Ameryce Południowej.

★ RADIO-AMATORZY z całego świata, którzy zdołali skontaktować się z radiostacjami w Brasillii, otrzymują pamiętkę w rodzaju albumu, z licznymi fotografiami z jej inauguracji.

NEY BRAGA

(Z CYKLU: POZNAJEMY KANDYDATÓW NA PRZYSZLEGO GUBERNATORA PARANY)

Poniżej przedstawiamy naszym Szan. Czytelnikom trzeciej kolejki i ostatniego kandydata na gubernatora Parany. Jest nim major wojsk brazylilijskich w stanie spoczynku — NEY BRAGA. Ojciec rodziny liczącej siedmiorgo dzieci. Człowiek o zdecydowanych przekonaniach katolickich. Jakkolwiek liczy zaledwie 42 lat, jego kariera wojskowa i administracyjna posiada piękne karty.

du mieszkańcy stolicy Parany i jej przedmieść było zbudowanie nowoczesnej stacji omnibusowej, a przede wszystkim Halli Targu Mu-

Splacił dług jaki Prefektura była winna, w sumie 60 milionów kruz. Zakupił nowe traktory i kaminiony, by przyspieszyć prace urbanistyczne w samym mieście i jej przedmieściach.

Jednym słowem — Ney Braga okazał się świetnym administratorem do tego stopnia, że wzięli mieszkańcy Kurytyby wybrali go na deputowanego federalnego, dając mu 30 tys. głosów, a inne miasta Parany — 27 tys. głosów.

Na stanowisku deputowanego wniósł do parlamentu około 50 projektów odnośnie Rolnictwa, Wychowania, Dróg, Portów, Energii Elektrycznej oraz Opieki Społecznej. Ponadto wniósł 100 poprawek do federalnego budżetu na rok 1960, mając na uwadze bolączki i potrzeby Stanu Parany. Okazał się więc godnym zaufania swych licznych wyborców — UDN i PDC.

Należy jeszcze nadmienić, że Ney Braga był kolegą szkolnym Jania Quadrosa, uczęszczającym z nim do Gimnazjum Paranańskiego, w Kurytybie, prowadzonego przed kilkunastu laty przez Księży Misjonarzy — prowincji brazylilijskiej.

nicypalnego, usprawniając trudny problem zaopatrzenia i aprowizacji miasta. Zainstalował w mieście 10 tys. telefonów automatycznych.

Ney Braga zapisał się złotymi zgłoskami na kartach historii Parany zostawszy prefektem Kurytyby. W ciągu swego urzędowania na tym stanowisku przeprowadził następujące prace: postarał się o 200 nowych omnibusów dla usprawnienia komunikacji w mieście; zbudował 18 szkół powszechnych umożliwiając 8 tys. dzieci uczęszczanie do szkoły; wyasfaltował 400 tys. metrów kwadrat. ulic, otworzył nowe ulice na przedmieściach miasta, instalując w nich światła elektryczne dla 6 tys. domów; usplawnił rzeczki Ivo, Belém, Juvéve i Agua Verde i zbudował na nich kilkanaście mostów; dbał bardzo o wygląd miasta, upiększając je parkami Rui Barbosa i Hiszpanii. Największym jednak dobrodziejstwem

Parańczycy - niedożywieni:

Porównując statystykę Stanów Zjednoczonych i wielu państw europejskich ze statystyką parańską odnośnie metody odżywiania się, stwierdziliśmy, iż ludność Parany jest niedożywiona. Dowodem tego jest fakt, że przeciętny parańczyk spożywa zaledwie 50 proc. idealnej racji żywieniowej, chociaż wydaje na swe utrzymanie prawie 60 proc. poborów miejskich.

Ponadto młodzieńcy, zgłaszający się do służby wojskowej, w 63 proc. uważani są za niezdolnych i to spowodowało niedostatecznego odżywiania się, zwłaszcza braku witamin zawartych w owocach, jarzynach i potrawach mlecznych. Głównymi przyczynami tego stanu rzeczy są: drożyzna, niedostateczne zaopatrzenie mieszkańców miast w artyku-

Bolączki ludności parańskiej

Wiele terenów w zachodniej Paranie dotychczas nie zostało uregulowanych co do prawa własności. Ten stan ciągnie się od 200 prawie lat i dotychczas przy zakupie ziemi w zachod. Paranie, nikt nie jest pewny, czy ziemia, którą kupił, jest rzeczywiście jego własnością. Rząd Stanowy dawno powinien był sprząść te zalatwie definitywnie. Nie byłoby wówczas smutnych wypadków, jakie miały miejsce w ostatnich latach w zachod. Paranie. Ten stan niepewności trwa po dzień dzisiejszy.

Oto najgłośniejsze bolączki naszego Stanu Parany. Zbliżają się wybory. Umiejmy wybrać na gubernatora dobrego administratora, by bolączki powyższe skutecznie uleczył.

Dalej:

Nasi rolnicy żyją i pracują zapomniani przez władze stanowe:

Małe gospodarstwa rolne nie mogą sobie pozwolić na zakupienie sztucznych nawozów, tak bardzo potrzebnych, by powiększyć urodzajność ziemi i osiągnąć obfity plon. Gdy zaś zdobędzie się ktoś na większy wysiłek i zakupi nawóz, - w wypadku nieurodzaju lub niskiej ceny zbytu, znajduje się w bardzo ciężkiej sytuacji. Musi bowiem zapłacić za nawóz, za robotę najemników, a z czego? Wpada więc w długi i musi pracować rok lub dwa, by te długi spłacić. Tyle pracy i tyle wysiłku i dzieła na nic.

AKCJA ZBIÓRKOWA DLA POWODZIAN W PÓŁN. STANACH

WŚRÓD POLONII PARAŃSKIEJ

Już skierowaliśmy apel do naszych Szan. Czytelników o nadsyłanie datków pieniężnych na rzecz powodzian czy to na ręce Ks. Arcybiskupa, Księży Proboszczów czy też na ręce Redakcji "LUDU". Jednak na liczne prośby i nalegania naszych Rodaków z Interioru i Kurytyby oraz, by akcji tej nadać charakter zbiorowy, Redakcja "LUDU" postanowiła zająć się akcją zbierania datków pieniężnych na powodzian, otwierając Listę ofiarodawców i sum nadsyłanych, poczynając od bieżącego numeru.

Mając w pamięci ofiarności naszych Rodaków z lat ubiegłych, gdy chodziło o pomoc dla ofiar wojny, czy też o puszczonych dzieci, gdy Liśta ofiar na łamach naszego pisma dochodziła do kilkadziesiąt tysięcy kruczeirów, nie wątpimy, że i tym razem apel nasz nie pójdzie na wiatr. Ze składka Polonii Parańskiej, która będzie wręczona Ks. Arcybiskupowi — jako dar tutejszej Polonii dla powodzian — będzie godna naszych głębokich uczuć i miłości i miłosierdzia wobec niedźmych naszych braci z Północy.

Co nas Szanowni Rodacy, winno pobudzić do dania paru szelągów dla poratowania tych, naprawdę godnych pożałowania bliźnich w północnej Brazylii, to to, że klasa jaka spada na nich jest nie do opisania. Powódź wszystko im zabrała i ledwie, że życie ocalać zdołał.

Wielka klęska — wielkich wymaga ofiar. Dlatego w tej akcji charytatywnej, nietylko rządy poszczególnych Stanów Brazylijskich, nietylko różne instytucje pospieszyły z doraźną pomocą, ale i grupy etnograficzne różnych narodowości, by okazać swą życzliwość pomoc i współczucie dla tych — wielką klęską powodzi dotkniętych — bliźnich.

Wśród tych grup nie spotykamy grupy Polskiej — brakuje naszej Polonii. W tej akcji miłosierdzia, imię nasze w sposób szczególny powinno się przebić, że bardziej odczuwamy niedolę tych nieszczęśliwych powodzian, pomni na słowa Chrystusa Pana: "Biogostawieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią". Szczerym i szlachetnym datkiem chcemy przyczynić się do osuszenia łąz i ukojenia cierpienia tych nieszczęśliwych.

Bierzmy za wzór naszą Polonię amerykańską, która od I-szej wojny światowej aż po dziś dzień okazywała i okazuje podziwu godną ofiarnością dla wszelkiej akcji charytatywnej.

***

LISTE OFIAR DLA POWODZIAN zapoczątkowuje państwo Morozowiczowie, składając 500 kruczeirów.

ROK 1960
ROKIEM PEKAO

WSZYSCY

POSYLAJMY UPO-MINKI I POMOC DO POLSKI PRZEZ

PEKAO

PACZKI ŻYWNOŚCIOWE MATERIAŁY NA UBRANIA NAJTANIEJ ZAMAWIAĆ PRZEZ

PEKAO

PO KATALOGI I WSZELKIE INFORMACJE PROSIMY ZWRACAĆ SIĘ DO UPOWAŻNIONYCH PRZEDSTAWICIELI LUB DO

Pekao

Trading

Corporation

25 BROAD STREET
NEW YORK 4, N. Y.

Zabezpieczcie się na ZIMĘ. — Składy

CASAS

PERNAMBUCANAS otrzymały materiały na zimę i sprzedają po cenach fabrycznych.

Curitiba:

Praça Tiradentes, 562
Praça Zacarias, 600

Portão:

Av. Rep. Argentina 4011
S. José dos Pinhais Antonina

Dr. Maria E. Barański

CHIRURG — DENTYSTA

Objęta gabinet po ś. p. Dr. Skalskim przy ulicy Emiliano Pernetta N.º 670.

Przyjmuje w poniedziałki, środy, piątki i soboty od godziny 9-tej do 12-tej. — We wtorki i czwartki od 4-tej do 7-ej godziny.

DR. LEOPOLD ANTONI SOKOLOWSKI

ADWOKAT
Praça 8 de Janeiro, 662
SAO JOSÉ DOS PINHAIS
Sprawy cywilne i kryminalne — w Kurytybie i Interiorze — rozmawia po polsku —

LUD

Proprietário: Dr. Antônio Firakowski
Diretor: Pe. Domingos Wisniewski, C.M.
Redator: Pe. José Zajac, C.M.

Administracja: ALAMEDA CABRAL, 846
przyjmuje codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8 do 12 i od 14 do 18 godz. — Tel.: 4-1057

Toda correspondência, cartas de valor e cheques dirigir a:

Wszelką korespondencję, listy pieniężne i czeki adresować:

REDAÇÃO DO "LUD"
Caixa Postal 155
CURITIBA — PARANA

PRENUMERATA ROCZNA

w Brazylii i w innych krajach amerykańskich .. Cr\$ 200,00
Dla innych krajów ..... Cr\$ 300,00
Pren. roczna wysyłana pocztą lotniczą w Brazylii Cr\$ 350,00
Cena egzemplarza w Kurytybie u p. Florekiego Cr\$ 4,50
Cena egzemplarza w São Paulo i Porto Alegre .... Cr\$ 7,00

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć: SAO PAULO: w kiosku gazetowym naprzeciw Głównej Poczty (Av. São João).

W kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUD (Livraria da Estação da Luz, Saguão Principal), przy wejściu do Parku.

PORTO ALEGRE: w kiosku na placu Abrigo Parobé, Loja n. 3

37-my Światowy Kongres Eucharystyczny w Monachium

31. 7 — 7. 8. 60

Trzeci po drugiej wojnie światowej Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny odbędzie się w tym roku w Monachium. Poprzednie dwa odbyły się w Barcelonie przed ośmiu laty — i w Brazylii w Rio de Janeiro cztery lata temu.

Polacy żyjący na uchodźstwie brali w obu ostatnich Kongresach żywy, a wzięwszy pod uwagę odległe miejsca w których się one odbyły, bardzo liczny udział. Położenie Monachium dopuszcza nadzieję, że obecnie skorzystają z tego faktu i licznie przybędą na Kongres nietylko Polacy zamieszkałi na terenie Niemiec, ale że i Polonia francuska, belgijska i rodacy z Wielkiej Brytanii i in. krajów zorganizują liczne pielgrzymki.

Duchowy Opiekun Uchodźstwa, X. Arcybiskup J. Gawlina mianował przewodniczącym Polskiej Sekcji Kongresu X. Prałata E. Lubowieckiego, Wikariusza Gen. dla Polaków w Niemczech, który zwołał do Monachium duszpasterzy polskich z Bawarii i katolików świeckich, celem zorganizowania Komitetu Wykonawczego. Na jego czele stanął duszpasterz polski w Monachium, X. kan. Paweł Kajka, który wygłosił referat informacyjny o Kongresach Eucharystycznych w ogóle, a o monachijskim w szczególności i o przewidywanym w nim udziale polskim.

Starania wstępne X. prał. Lubowieckiego i ks. kan. Kajki doprowadziły do uzyskania jednego z większych kościołów do dyspozycji Polaków na czas Kongresu oraz pawilonu na monachijskim terenie wystawowym w pobliżu placu Kongresowego na odczyty i polską wystawę.

Dla realizacji tych wszystkich prac przygotowawczych powołano sześć Komisji: liturgiczną pod przew. X. dziek. St. Leciejewskiego, wystawową — przew. St. Mikiciuk, prasową — X. kan. T. Kirschke, informacyjną — red. A. Czerwiński, mieszkaniową — ks. J. Omasta i młodzieżową — ks. dziek. St. Leciejewski. Sekretarzem Gen. został X. A. Klinkosz. Komisje te przygotowują troskliwie opiekę nad polskimi uczestnikami Kongresu.

Staraniem Komitetu Wyk. ukazało się polskie wydanie programu ogólnego. Szczegółowy program Polskiej Sekcji Kongresu, bardzo urozmaicony i ciekawy, podamy w jednym z następnych komunikatów. Ponadto ukazuje się jako osoba ułotka. Komisja informacyjna wyda obszerny przewodnik po Monachium i okolicy z uwzględnieniem historycznych Polonistów oraz obecnych instytucji polskich.

Adres Komitetu Wykonawczego, na który należy kierować korespondencję: X. Kan. Paweł Kajka, Przew. Kom. Wyk., München 13, Infanteriestr. 15, Germany. — Wszystkich zainteresowanych udziałem w Kongresie uprasza się, ażeby możliwie wcześniej zgłosili swój udział i już obecnie informowali się u swych duszpasterzy co do warunków uczestnictwa, względnie wspólnego wyjazdu z parafii.

CZYTAJcie NOWE PISMO POLSKIE:

"PRZEGLĄD POLSKI"

Jest to dwumiesięcznik, bardzo starannie i pięknie wydany, o treści nadzwyczaj interesującej oraz świetnie redagowany przez dr. Seweryna A. Hartmana. Wychodzi on w São Paulo. Roczna prenumerata wynosi 300 kruczeirów. Numer jednorazowy — 50 kruczeirów.

ADRES REDAKCJI: Rua Barão de Itapetininga, 225, — conjunto 811 — São Paulo.

UWAGA: — Prenumeratę tego Pisma można nadsyłać na ręce Redakcji "LUDU".

Ziemia na sprzedarz

Księża Misjonarze sprzedają teren mający 125 tysięcy metrów kwadratowych, znajdujący się blisko Prudentópolis, na Linii Inspektor Carvalho.

Zainteresowani niech zgłoszą się do Ks. Proboszcza w Prudentópolis lub do Redakcji "LUDU".

S. + P.

JAN GRUDZIEN

W dniu 16 kwietnia zmarł w Kurytybie ś. p. Jan Grudzień, przeżywszy lat 61.

Ś. p. Jan Grudzień urodzony w Polsce, przybył do Brazylii w roku 1908, pracował w zawodzie budownictwem. Zmarły pozostawił żonę Zofię z Procinu oraz córkę i syna.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie ś. p. Zmarłego, Przewielbemu Ks. Proboszczowi Janowi Wróbelowi za odprowadzenie zwłok na cmentarz, jak również P. M. Barańskiemu za troskliwą opiekę lekarską składamy tą drogą serdeczne Bóg zapłać!

RODZINA ZMARŁEGO.

PACZKI PEKAO DO POLSKI

Na wiosnę i na Wielkanoc

Z radością witana będzie każda PACZKA PEKAO przekazana przez WAS dla Rodziny i Przyjaciół w Kraju.

Zamawiajcie już teraz, by na czas dostarczyć: PACZKI WIELKANOCNE Nr. 45 za \$17.00 lub inne paczki żywnościowe wg. katalogu PEKAO. MATERIAŁY na ubrania 100% wełny. PACZKI PREZENTOWE dla pań, panów i dzieci. PACZKI "DO WYBORU" za które odbiorca w Kraju wybierze najbardziej aktualne przedmioty i które potem korzystnie może odsprzedać.

PEKAO posiada we wszystkich Oddziałach w Kraju bogato zaopatrzone składy w najnowocześniejsze LEKARSTWA AMERYKAŃSKIE.

CENTRALA PEKAO w Warszawie i Oddziały — KRAKÓW, GDYNIA i SZCZECIN — szybko wykonują Wasze Zlecenia.

Wszystkie PACZKI PEKAO są dostarczane do domów bez cła i bez żadnych dodatkowych opłat.

Po informacji i katalogi zwracajcie się do: Przedstawicielki PEKAO New York, P. HALINY BERGMAN, — São Paulo, Rua Ana Cintra 295, ap. 51 — Tel.: 52-87-29. — Adres dla korespondencji: Caixa Postal 5127.

Kronika miejscowa

Kilka wiadomości o pianicie p. Zbigniewie Morozowiczu

BAWIĄCYM OBCENIE W POLSCE

Jak wiemy, pianista parański i nasz Rodak, p. Zbigniew Morozowicz, brał udział w VI międzynarodowym konkursie Chopinowskim w Warszawie, w lutym b.r. Z listów, które nadeszła do rodziców, wynika, że konkurs dzieciów, wynika, że konkurs ten stał na bardzo wysokim poziomie. By zająć zaszczytne miejsce w pierwszej dziedzinie, trzeba było mieć nietylko wielki talent, ale i wier-tyk interpretacji utworów polskiego geniusza muzyki Chopina. Choć p. Zbigniew nie zdołał wejść do "dziesiątki" najlepszych, to jednak swą muzyką zrobił duże wrażenie na słuchaczach. Najlepszym dowodem tego było zaproszenie, by dał koncert w Filharmonii bydgoskiej. Ponadto Ambasador brazylijski w Warszawie poprosił p. Morozowicza o dane koncertu brazylijskiej muzyki w Warszawie.

Udział p. Zbigniewa w międzynarodowym koncercie był dla niego najlepszą okazją, by poznać i posłuchać najlepszych pianistów świata. Napewno wiele skorzystał nietylko dla swego talentu, ale i dla swej polskości, zapoznając się bliżej z kulturą i życiem kraju naszych ojców. Można nawet powiedzieć, że pobyt p. Morozowicza w kraju może mieć przełomowe znaczenie dla jego kariery jako pianisty. I tak — pewnym jest, że nasz pianista otrzymał od rządu polskiego stypendium na półroczny pobyt w Polsce, celem głębszego studiowania polskiej muzyki i jej ducha. Winszujemy mu tego zaszczytne wyróżnienia.

Bardzo ładną wzmiankę o naszym pianicie zamieściła gazeta bydgoska "Dziennik Wieczorny". Oto co pisze o nim: "Bywa tak w życiu, że talent przechodzi z pokolenia na pokolenie, jako rodzinne dziedzictwo. Bywają prostoplast dynastie artystyczne. Tak przedstawia się rzecz

z młodym pianistą Zbigniewem Morozowiczem, który jest uprzywilejowanym synem Parany. Wnuk znakomitej artystki, która niedawno święciła triumfy u boku wielkiego Ludwika Solskiego podczas gościnnych występów nestora sceny polskiej w Bydgoszczy — Natalii Morozowiczowej; syn głównie i również znanego do brze teatralnej publiczności Bydgoszczy — aktora Tadeusza Morozowicza. W rozmowie z p. Zbigniewem stwierdziliśmy — pisze dalej dziennik — że mówi on doskonale po polsku. Na nasze zdziwienie, gdzie tak dobrze nauczył się polskiego języka, odpowiedział: w domu rodzinnym w Kurytybie. Mówimy zawsze po polsku."

Naprawdę czytając te słowa o p. Zbigniewie, nasza młodzież powinna się zachwycić ze wstydu. A raczej nie młodzież — ale jej rodziciele. Nie ulega bowiem wątpliwości, że jeżeli dzieci nie umieją po polsku — to wina rodziców, którzy nie potrafili wpłynąć na syna czy córkę, by nauczyli się przynajmniej mówić, jeśli nie czytać, po polsku. Wobec faktu iż stare pokolenie powoli wymiera, język polski — z winy takich rodziców — będzie skazywany na niepamięć. Uderzmy się w pierś i postanówmy sobie, że od dnia dzisiejszego inaczej będziemy patrzeć na tę tak ważną sprawę — utrzymanie polskości oraz języka polskiego u naszych dzieci.

Redakcja

***

(P. Zbigniew Morozowicz jest synem p. Tadeusza Morozowicza, który zapisał swe imię złotymi zgłoskami w historii życia artystycznego Polonii Parańskiej oraz p. Wandy Lachowskiej ze znanego i zasłużonego polskiej rodziny p. Franciszka Lachowskiego. Przyp. Redakcji).

Ks. Prof. WOJCIECH SOJKA

WYJECHAŁ DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH

Pismo św. mówi, że człowiek nie ma na ziemi stałego zamieszkania. Jest to prawda. Dopóki żyjemy — ruszamy się z jednego miejsca na drugie. Fakt ten można odnieść do Księży Misjonarzy, którzy — stosownie do potrzeby — opuszczają jedną placówkę, by objąć drugą. Ks. Prof. Sojka też podlegał temu prawu. Pracował bowiem jako Misjonarz w Chinach, później na Filipinach i w Australii, aż wreszcie zawitał do Brazylii — do Kurytyby, gdzie pracował przez pięć lat. Znały on był wśród Czytelników "LUDU", bo przez cały rok (1958) był redaktorem tego tygodnika, dzieląc się z nimi wszechstronną wiedzą i gorącym patriotyzmem. Poza tym był świetnym profesorem języków, zwłaszcza języka łacińskiego, ucząc naszych kleryków w Wyższym Seminarium.

Ks. Wojciech Sojka wyjechał do Stanów Zjednoczonych w ubiegłym tygodniu, by prowadzić dwumiesięcznik tamtejszych Księży Misjonarzy "Skarb Rodziny" oraz pomagać w pracy duszpasterskiej, gdyż władza dos-

konale językiem angielskim. Wyjazd Ks. Sojki jest wielką stratą dla tutejszej Polonii, bo interesował się we wszystkich jej problemach i sprawami. Studenci zaś nasi stracili w nim doskonałego profesora i rzecznika, bo w każdej trudnej kwestii do niego się zwracali i zawsze ze 100 procentowym skutkiem.

Pozostaje nam zgodzić się ze smutnym faktem, a żegnając Ks. Wojciecha, życzyliśmy Mu, by na ziemi Wuja Sama był szczęśliwy i miał powodzenie w pracy nad tamtejszą Polonią. Nie tracimy nadziei, że Ks. Sojka przedź czy później powróci do Brazylii, do Parany, do której bardzo się przywiązał. Życzymy Mu "Szczęść Boże" w pracy wśród Polonii Amerykańskiej.

Redakcja.

Paweł Filipak

ADWOKAT

Załatwia wszelkie sprawy adwokackie. Mówi po polsku. Adres: Rua Cândido Lopes, 205, 2. piętro - Conjunto 24. Edifício Brasilino Moura. Curitiba - Parana.

Zaproszenie na Mszę świętą

Dnia 7-go maja bieżącego roku o godzinie 8-iej, w kościele św. Stanisława odbędzie się Msza św. za duszę ś. p. Stanisława Głuszczynskiego, na którą zapraszają znajomych i przyjaciół

ZONA Z DZIEĆMI.

JESZCZE NA CZASIE!

Jeszcze nie minęło pół roku 1960. A Kalendarz "LUDU" będzie aktualny aż do końca roku 1960. Więc jeszcze czas nabyć sobie ten Kalendarz. A jest on starannie opracowany. Warto go przeczytać.

Nie żałuj tych marnych Cr\$ 50,00. One Cię nie wzbogacą. A Kalendarz "LUDU" na rok 1960 pouczy Cię, rozerwie, rozweseli...

ABY SŁUŻYĆ SZYBKO I SPRAWNIE W DZIEŃ I W NOCY A NAWET W SOBOTY, NIEDZIELE I W ŚWIĘTA KOŚCIELNE I NARODOWE PRZEZ CAŁY ROK, POSTANOWIŁA FIRMA NIŻEJ PODANA ABY BYŁA OTWARTA A TO ZAWSZE JEDNA Z FILII —

DROGARIA MINERVA — CURITIBA, której nazwa słynie z zaufania w handlu swoich lekarstw COLOMBO — DEO-FILIE W INTERIORZE: — PONTA GROSSA, PARANAGUÁ I W UNIÃO DA VITÓRIA. — MINERVA (MATRIZ) — OSÓRIO E PAULISTA — STALA PRACA NOCNA. FRMACIA COLOMBO — POPULAR — SUISSA — Rna 15 de Novembro, Nr. 123.

STARY I MĘŻNY OD WIEKÓW JEST KURPIÓW RÓD

Od Pułtuska do Myśzyna to rozległy szmat przetrzeni.

Ciemne bory, zagajniki, łąki i moczary — oto typowy dziś jeszcze krajobraz Białej i Zielonej puszczy, zamieszkałej przez bitny i gospodarny, chociaż dosyć ubogi lud kurpiowski.

Od wieków obdarowywany przywilejami królewskimi i biskupimi, lud ten, zahartowany do trudnych warunków bytowania, żył przede wszystkim z leśnych bogactw. Zwierzyna łowna, dzikie ptactwo, pszczoły dzikie, obfitość ryb, grzybów, jagód — wszystko to zaspokajało niezbyt wygórowane potrzeby człowieka oderwanego od większych skupisk miejskich.

Kultura rolna z oporem wielkim torowała sobie drogę. Jałowy piasek czy podmokły step — niewielki dawał plon. W podstawowej masie uciekinierzy z pod pańszczyzny, wysoko sobie cenią Kurpie osobistą swobodę, a każdą próbę narzucenia niewolnego prawa, potrafili, nie zawsze skutecznie, topić we krwi przeciwnika.

*Panie bracie
Czy też znacie?
Kurpi ród?
Niskie chaty
Lecz na katy
Czerstwy lud!*

— pisał jeszcze w roku 1844 zamieszkały w Rybieniu nad Bugiem poeta Michał Moszkowski. W starym języku polskim słowo czerstwy znaczy tyle, co dzielny, zdrowy fizycznie i moralnie, gotowy w każdej chwili do najsmielszego działania. Tacy właśnie są Kurpie.

Zy znacie ród Gawrychów. Zawędrowała część tego rodu również z innymi Kurpiami do Ameryki.

A wiecie skąd się oni wywodzą? Z jakich czasów?

Za króla Władysława Jagiełły jeden z ich pradziadów, chłop zwykły, za dzielność na polu bitwy pod Grunwaldem — lat temu 550 — dostał godność szlachecką i herb, którym się Gawrychowowie po dziś dzień mają prawo szczycić. To samo — Nowaczy, Szczurkowie, Czaplacy, Kuklewscy, Laskowscy, Bartniccy, Rzekowscy i wielu, wielu innych — z Kurpi rodem, co szlachectwo za dzielność z rąk króla dostali!

A była ziemia kurpiowska w dziejach Polski wie-

le razy przez wroga najeżdżana. Podczas historycznego "potopu Szwedów" na Polskę, który zalał się dopiero pod Jasną Górą, Szwedzi płądowali też Kurpie, ale tu tak mocne dostawali cieżki, że nie śmieli się wkraczać do puszczy, gdzie kryło się moc uciekinierów. W kilkadziesiąt lat potem, zimą porą 1708 roku inny władca szwedzki Karol 12-ty próbował przez Kurpie skrócić sobie drogę z Malborka do Grodna, i dalej na północ, ale w rezultacie ledwie z życiem zdołał uciec po morderczej walce z obrońcami kurpiowskimi, stoczony pod wsią Kopański Most — zwaną Świdziborkiem.

Stawili się Kurpie na zawołanie Tadeusza Kościuszki i wiele kłopotów sprawili Prusakom, którzy chcieli przejść przez Narew. Do uczuć patriotycznych Kurpiów odwołał się także ksiądz Józef Poniatowski, gdy Księstwo Warszawskie zagrożona doborowa armia austriacka.

Oddziały partyzanckie, prowadzone przez Józefa Zalińskiego i miejscowego chłopaka, zwanego Żojką Betukiem — dały się we znaki jegrom carskim. W roku 1863 pisała Maria Konopnicka:

*A z zielonej myszynieckiej
hukają puszczyki,
To Padlewski, Zygmunt
Zwołują Kurpiki.*

W roku 1905, gdy wybuchła rewolucja rosyjska, wykorzystując sprzyjające okoliczności — Kurp dopominał się energicznie wraz z całym narodem o język polski w szkole i urzędzie, o polską gazetę. Przeżył bolesną drogę męczeńską pod hitlerowskim batem, mimo krwawych odwetów i masowych mordów, dokonywanych przez okupanta.

Kurpie — to jedna z najbiedniejszych dzielnic Polski. — Przedwczesny przedwiośnie i głód — to stały bywałec pod kurpiowską strzechą. Znały go zbyt wiele rodziny od lat dziesiątek i ratowały się przed nim przede wszystkim emigracją do odległych folwarków pod Przasnysz i Łomżę, za sąsiednią granicę do pruskich junkrów, wreszcie za niezanny ocean, zwłaszcza do Stanów Zjednoczonych, do Kanady i Brazylii. Nie z rozkoszy szli i nie z ochoty, lecz z "mu-

su i biedy" — prawdziwej "kurpiowskiej biedy".

"Nikt w Polsce nie jest tak przywiązany do swojego kąta, do zagony ojczyzny, jak Kurp. Nie mogą wyżyć na swoich piaskach, niejedną dziehen, za morze po chleb, a co spojrzysz w stronę Polski, to płacze za swą puszczą, za swoją rodziną, za swoimi borami, lasami i piaskami" — pisał zamordowany przez Niemców w obozie koncentracyjnym w Działdowie dawny wikariusz myszyniecki, ksiądz Władysław Skierkowski.

Idzie dziś przez kraj, jak i przez świat cały — postęp. Nie omija on i

Kurpiów. W wioskach widać coraz więcej światła elektrycznego, słychać radio, można się nawet doszukać telewizji. W czasie wakacji z dumą paradują po wioskowych ulicach studenci z wyższych szkół — z Kurpiów rodem. Ale cały ten postęp nie zmienia dużo w gospodarce kurpiowskiej. Jak była bieda — tak jest, jak był piach na polach — tak jest i żadne, najlepsze nawet nawozy nie zmienią go w urodzajną glebę.

A mimo to, Kurp, jak kochał swe kąty przed wiekami — tak je kocha dziś, sercem całym do ziemi tej przywiązany.

("Nowy Świat")

Dyskusja o "Tysiącleciu"

Polski Instytut Naukowy w Ameryce zorganizował 5-go marca drugą już dyskusję na temat "Tysiąclecia" Polski. Podczas kiedy pierwsza dyskusja przeprowadzona w listopadzie ub. r. poświęcona była przede wszystkim przyjęciu Chrześcijaństwa o tyle druga objęła zagadnienia udziału Polski w kształtowaniu się kultury zachodniej jako całości ze specjalnym podkreśleniem roli jaką odegrała Polska wśród innych słowiańskich narodów i w rejonie nadbałtyckim.

Wygłoszone referaty nie mogły naturalnie wyczerpać tego szerokiego bardzo tematu. Dały jednak wiele bardzo nowych naswietleń, ocen i opinii.

Dla śledzącego dyskusję Polaka najbardziej interesujące były oceny cudzoziemców.

Długo też opinie prof. George Y. Shevelova z pochodzenia Ukrainca, znanego, choć jeszcze stosunkowo młodego lingwisty na uniwersytecie Columbia, czy Amerykanina prof. Henry L. Roberts'a, dyrektora działu wschodnio-europejskiego na tym uniwersytecie, czy wreszcie prof. John A. Lukacs'a, Węgra musiał być przyjęte ze szczególnym zainteresowaniem. Obok nich wygłosili referaty dwaj inni jeszcze cudzoziemcy: prof. G. Waskowicz, pochodzący ze Słowacji i dawny profesor uniwersytetu w Rydze, prof. Arnold Speeke.

Ze strony polskiej wziął udział w tym sympożjum prof. Oskar Halecki, który zganił zebranie, a później zamknął ją ciekawą konkluzją. Obok niego dłuższy referat wygłosił prof. Ludwik Krzyżanowski.

Nie sposób w tym miejscu streszczać wszystkich wypowiedzi. Warto jednak zwrócić uwagę na referat prof. Lukacs'a, który w oparciu o przekonujące argumenty podkreślił znaczenie daty 1773 r., t. j. daty pierwszego rozbioru Polski. Prof. Lukacs uważa ją za jedną z przełomowych w historii europejskiej. Ona bowiem kończy okres — jak to ujął prof. Lukacs — "fadu politycznego

Europy", który rządził nią przez 800 prawie lat. W tym charakterystycznym "ładzie" Polska stanowiła rodzaj zwrótnika i to zwrótnika decydującego pomiędzy wschodem i zachodem. Rozbiór Polski zapoczątkował okres "porządku wielkich mocarstw", który zlikwidował zasadę równości, poszczególnych krajów i ich współpracy, wprowadzając na to miejsce zasadę równowagi sił tylko mocarstw "wielkich" opartą później o t. zw. "święto przymierze". Referat prof. Lukacs'a zawierał także wiele polityczno-historycznych analiz, o znaczeniu jak najbardziej aktualnym; miało taki charakter i poruszenie spraw terytorialnych Polski i jej praw do ziem zachodnich. Zamykając dyskusję prof. Halecki podkreślił, że — wynikające z referatów i dyskusji — dowody współczesnej, współpracy w sprawie przetrwania i cywilizacji, powinny skłonić narody Środkowej Europy do znalezienia form nawracających do dawnych idei "uniijnych" prapragawnych w czasie rozkwitnięcia Rzeczypospolitej przez polską myśl polityczną. Pojęcie "unii" zastąpione dziś zostało pojęciem "federacji", które zdaniem prof. Haleckiego — powinno stać się wyraźną tendencją nowoczesnego myślenia politycznego w środkowej części Europy.

("Ogniwo")

Dr. Mirosław Barański

DOCENT UNIWERSYTETU PARAŃSKIEGO

Choroby przewodu pokarmowego: żołądka, wątroby, kisielnicy. — Choroby zakaźne i pasożytnicze. — Klinika ogólna chorób wewnętrznych. Konsultorium: ulica Cândido Lopes, 205 — 6-te piętro. — Telefon 4-7143. — Od 2 do 5 po południu. Rano w wyznaczonych godzinach. Rezydencja: Ulica Coronel Dulcideo, 1571. — Telefon — 4-5290 — Kurytyba.

Wiadomości z całego świata

● **CASTRO pragnie spotkać się z Eisenhowerem.** — Castro, udzielając posłuchania przedstawicielowi amerykańskiej telewizji "CBS", oświadczył, że bezpośrednia rozmowa między nim a Eisenhowerem czy Herterem mogłaby wyjaśnić wiele nieporozumień, jakie ostatnio zaszły między Kubą i Ameryką.

● **TYMCZASOWE POROZUMIENIE.** — Rząd Pankowa, Niemieckiej Republiki Ludowej zaproponował Adenauerowi tymczasowe rozwiązanie sprawy Berlina, a mianowicie: Redukcję sił zbrojnych, zaprzestanie wrogiej propagandy między sobą, oraz stopniowe zniesienie okupacji Berlina ze strony 3 mocarstw.

● **PRZYGOTOWUJE się rewolucja przeciw Castro.** — Przywódca ruchu oporu przeciw Castro w Kubie — Fernando Lopez del Toro — wyjawiał prasie zagranicznej, że z początkiem maja rozpocznie się akcja zbrojna, mająca na celu obalenie rządu Fidel Castro. Akcja ta liczy ponad 5 tysięcy ludzi dobrze uzbrojonych. Del Toro ogłosił już swój plan w razie wygrania: redukcję wojska do 10 tys., reformę rolną bez popełniania gwałtu czy konfiskacji, wolne wybory w ciągu pół roku itp.

● **V KONGRES komunistycznej partii w Jugosławii.** — W Belgradzie odbył się w tych dniach V Kongres jugosłowiańskiej partii komunistycznej, na którym było obecnych 1.600 delegatów krajowych i zagranicznych. Tito stwierdził, że system komunistyczny w Jugosławii wprowadził wielki postęp w przemyśle, oraz, że Jugosławia będzie zawsze po stronie ludów uciśnionych.

● **CHU EN-LAI W INDIACH.** — Chu En-Lai, premier "Chińskiej Republiki Ludowej", bawi obecnie w wizytę w Indiach. Opinia publiczna indyjska domaga się od swego premiera Nehru energicznej postawy, nie dowierzając obietnicom Chin Komunistycznych.

● **TYDZIEŃ PAN-AMERYKANSKI.** — Ubiegły tydzień był poświęcony uroczystemu obchodowi 70-letniej rocznicy pierwszej międzynarodowej konferencji. W uroczystościach tych wzięło udział 20 konsułów reprezentujących 20 republik obu Ameryk "New York Times" omawiając przebieg uroczystości, zaznaczył, że głównym powodem niepokoju społecznego w republikach łacińskich jest brak przeprowadzenia reformy rolnej, gdzie istnieje przepaść społeczna między małą grupą bogatych a biedą istniejącą u obrzymiej większości ludności. Kuba przeprowadza tę reformę przez rewolucję i dlatego przykład jej tak silnie działa na inne republiki.

● **URODZINY CHRUSZCZOWA.** — "Premier" sowiecki, Nikita Chruszczow, ukończył w tych dniach 66 lat życia. Dzień swych urodzin spędził on w willi położonej w mieście Jałta. Warto

nadmienić, iż Rosjanie obchodzą uroczystości datę urodzin, gdy kończy się ona liczbą 5.

● **POGRZEB SZEFA INDIAN SZCZEPU SIOUX.** — Pine Ridge, S. D. — W tuższym kościele Różańca św. odbył się pogrzeb dziedzicznego szefa Indian szczepu Oglala Sioux, 83-letniego James Red Cloud.

James Red Cloud miał lat 13, gdy w tygodniu Bożego Narodzenia, w roku 1890, oddział amerykańskiej kawalerii wpadł nagle do obozu Indian Sioux w Wounded Knee, S. D., i wystrzelał lub wybił szablami wielu Indian — mężczyzn, kobiet i dzieci. Red Cloud szczęśliwie ocalał. W roku 1911 przyłączył się do słynnego widowiska Buffalo Bill i jeździł po kraju.

● **STO LAT pierwszej kobiety - Mayora.** — Pierwsza Amerykanka, która wybrana została prefektem przed wielu laty, bo w 1887 roku, w Argonia, Kan., obchodziła setną rocznicę swego życia. Cieszy się ona dobrym zdrowiem. Otrzymała telegramy od Mrs. Mamie Eisenhower, Wiceprezydenta Nixona, majora miasta, 2 senatorów z Oklahoma i gubernatora George Dockinga z Kansas.

● **PROŚBA O EKSKOMUNIKACJĘ DLA TRUJILLA.** — Grupa wygnańców Republiki Dominikańskiej "Frente Única" zwróciła się z prośbą do Papieża Jana XXIII o rzućenie eks-komunikacji na dyktatora Trujilla za to, że jego zbiory nie wahał się zastrzelić w katedrze podczas ceremonii wielkotygodniowych byłego wojskowego — Alberta Calderone, — dokonując w ten sposób profanacji katedry w Ciudad Trujillo.

● **STRAJK GŁODOWY więźniów politycznych.** — Około 100 hiszpańskich więźniów politycznych podjęło strajk głodowy, protestując w ten sposób przeciw ostatnim obostrzeniom więziennym, które zabraniają odwiedziny rodziny oraz adwokatów — obrońców.

● **NOWY WIELKI STATEK ANGIELSKI.** — Londyn. Pani Pattie Menzies, małżonka premiera australijskiego przewodnicząca uroczystości spuszczenia na wodę nowego wielkiego statku pasażerskiego "Canberra", o pojemności 45.000 ton. Statek został zbudowany według planów najbardziej nowoczesnych. "Canberra" jest największym statkiem jaki zbudowano w stoczniach angielskich od chwili spuszczenia na wodę transatlantyku "Queen Elizabeth" o pojemności 83.673 tony, co miało miejsce w roku 1940.

● **REWOLUCJA W WENEZUELI.** — W Wenezueli wybuchła rewolucja przeciw prezydentowi Bittencourtowi, kierowana przez dwóch pułkowników. W akcji przeciw buntownikom biorą udział po stronie prezydenta marynarka i lotnictwo. Głównym punktem oporu powstańców jest garnizon wojskowy Bolivar w San Cristobal.

DR. KAROL RIPA

KOMUNISCI I SYMPATYCY KOMUNIZMU

(Dokończenie)

"ŚWIAT CHCE BYĆ OSZUKIWANY"

Niemniej jednak są jeszcze ciągle na Zachodzie znaczne grupy ludzi, którzy nie chcą wycofać swego poparcia dla komunizmu i zaufania pokładanego w Sowietach. Wierzą oni jeszcze, że to co się dzieje w Rosji albo w Chinach jest tylko drogą ku lepszym bytowi ludzkości; że ta droga musi być czerstwa, ale że bolesne ofiary i twarde metody są usprawiedliwione wzniosłymi celami i jasną przyszłością; i, przede wszystkim, że okropność sowieckiej i chińskiej rzeczywistości są wynalazkiem faszystowskiej propagandy, i że trudności życia pod rządami komunistycznymi są co najwyżej grubo przesadzone.

Stare łacińskie przysłowie "mundus vult decipi" ("świat chce być oszukiwany") jeszcze raz okazało się prawdziwe. Akcent w tym zdaniu powinien być położony na słowie "chce": tak, ci ludzie chcą naprawdę być oszukiwani, nie chcą znać prawdy. Wolą oni chować jak strusia głowę wraz z oczyma, uszy, ma i umysłami w piasek ewangelii komunistycznej, raczej niż uznać swoją podstawową pomyłkę.

Smutne jest to, że wśród zachodnich komunistów i "fellow-travellersów" znajduje się wielu wybitnych naukowców i innych intelektualistów. Przykład zmarłego profesora Pierre Joliot-Curie, który był zięciem wielkiej odkrywczyńcy radu i sam też znakomitym naukowcem — był szczególnie charakterystyczny.

A do czego mogą prowadzić w praktyce tendencje komunistyczne wśród brytyjskich naukowców, okazało się na przerażających wypadkach zdradźców, którzy wydali sekrety atomowe Rosji. Najlepsze co można powiedzieć o tych snobistycznych "salonowych komunistach" i intelektualnych fellow-travellers'ach w krajach Zachodu, jest, że są nieświadomymi agentami nacjonalistycznej i imperialistycznej partii Rosji lub Chin, t. j. agentami tych obecnych mocarstw.

Jest jeszcze jeden czynnik, który nie pozwala tego rodzaju osobom, należącym do kół intelektualnych, zwłaszcza w Brytanii, wstąpić w sprawozdania o okropnościach rządów komunistycznych. Jest to brak wyobraźni, tak charakterystyczny dla mentalności anglosaskiej, który uniemożliwia zrozumienie zasadniczo innego typu ludzkiej natury, z odrębnymi sposobami myślenia i odczuwania. Uderzający przykład może zilustrować to zjawisko. Gdy w czasie ostat-

niej wojny, Rząd Polski w Londynie ogłosił "Czarną Księgę", wyjawiającą okrucieństwa hitlerowskie w Polsce, potworne obozy koncentracyjne i komory gazowe, brytyjska opinia publiczna pozostała sceptyczna co do prawdziwości tych raportów. Angielski "szary człowiek" po prostu nie mógł sobie wyobrazić, że ludzka istota byłaby zdolna popełnić tak bestialskie czyny na taką skalę. Dopiero gdy armie Sprzymierzonych uwolniły Belsen i inne obozy koncentracyjne, rzeczywistość ukazała się w swej straszliwej nagości, a filmy dokumentarne pokazały wszystkim w Anglii, że "Czarna Księga" miała słusność. Co za szkoda, że filmy z sowieckich obozów niewolniczej pracy nie mogły być pokazane wielbicielom komunizmu.

ZŁE I DOBRE SPOSOBY POKONYWANIA KOMUNIZMU

Niezależnie od tego istnieją na Zachodzie szkodliwe iluzje co

do t. zw. "narodowego komunizmu" albo "titoizmu". Wielu ludzi, związanych pobożne życzenia, wierzy, że ta forma czerwonego totalitaryzmu, za pomocą powolnej ewolucji w sensie liberalnym, doprowadzi do ostatecznego załamania się systemu komunistycznego w odnośnych krajach. Niestety, ani przykład Chin, ani Jugosławii, ani innych państw nie może być uważany za obiecujący: Tito trzymał Kardynała Stepinaca w areszcie, a polski rząd Gomułki wycofuje, powoli, niektóre swobody, które przyznał w czasie krótkiego okresu "odwilży".

Jakie są widoki na przyszłość? Zanim odpowiemy na to pytanie, musimy zdać sobie sprawę i zgodzić się, że demokracja (prawdziwa demokracja, oczywiście, nie jej totalitarna paraodia w wydaniu sowieckim) jest, pomimo swych braków, systemem politycznym, który daje najlepsze możliwości przyzwoitego życia, i od którego nie lepszego jak dotąd, nie wynaleziono.

Broniąc tego cennego dziedzictwa demokratycznego, które nam przypadało w udziale, musimy pamiętać, że nie wystarczy tylko sama obrona statyczna. Potrzebna jest potężna ideologiczna kontrofensywa. Komuniści i fellow-travellerzy powinni być pozbawieni ich głównego argumentu: że marksizm jest jedyną dynamiczną i twórczą siłą dzisiaj, poza którą niema niczego oprócz dekadencji i pułki. Zachód musi dowiedzieć, że to jest fałszywy argument. I musi tego dowiedzieć zapomocą działania. Wartości, za którymi się opowiada, wolność, demokracja i przede wszystkim ideologia chrześcijańska i chrześcijański sposób życia, — powinny być czymś więcej niż sloganami; dopiero, jeżeli przenikną one w większym stopniu nasze prywatne i publiczne życie, uzyskają siły i pokonają bezbożny system niewolnictwa.

Dr. Karol Ripa (A.P.S.)

SŁOWO BOŻE - WIADOMOŚCI RELIGIJNE

Mowa Wielkanocna Papieża

Przemawiając do tłumów wiernych zebranych na placu św. Piotra w Rzymie, Papież Jan XXIII porównał triumf Chrystusa nad śmiercią i katolicy powinni osiągnąć nad złem. Wszyscy wierzący powinni zadować siebie sprawę, że obowiązkiem jest być szczerymi wobec Boga, wobec bliźnich i siebie samych. Inaczej mówiąc — uczynki nasze zgadzają się z naszymi intencjami, słowami i postępowaniem. Papież zaznaczył jeszcze, iż pragnie przesłać słowa otuchy i ufności tym wszystkim, którzy cierpią z powodu swej rasy, swych przekonań religijnych, czy politycznych, oraz z powodu niedostatków materialnych. Chrystus zawsze jest z nami. Pewność tego faktu powinna dać nam siłę i wytrwanie na przyszłość, zakończył swe przemówienie Ojciec św. Jan XXIII.

W Streszczeniu...

Wykładowcy polscy na katolickim Uniwersytecie w USA — Na Katolickim Uniwersytecie Notre Dame w stanie Indiana znajdują się wśród wykładowców następujący Polacy: J. Cz. Kuczynski — metalurg, W. Szczepiński — orientalista, W. Sobociński-logista i W. Wagner-prawnik. Na Uniwersytecie Notre Dame wykłada 560 profesorów na 16 fakultetach. Uczelnia liczy ponad 5.500 słuchaczy. W pobliżu uniwersytetu znajduje się polska parafia, skupująca ponad tysiąc rodzin. Proboszczem jej jest ks. Juliusz Dóktor.

800 lat chrześcijaństwa w Szwecji. — W Szwecji, która przyjęła chrześcijaństwo dopiero w XI wieku, trwają intensywne przygotowania do obchodów 800-lecia śmierci świętego Eryka, króla i patrona Szwecji. Centralne uroczystości odbędą się 18 marca, w dniu, w którym przed 800 laty król Eryk został w Aros (dzisiejszej Upsali) zamordowany przez pogan. Dla upamiętnienia tej rocznicy ma zostać wydany okolicznościowy znaczek pocztowy.

Kościół pod wezwaniem św. Piusa X. — Na prośbę kapłanów i wiernych parafii Ruda Śląska, popartą przez biskupa ordynariusza diecezji katowickiej, P r y m a s Polski ks. kardynał Wyszyński zmienił specjalnym dekretem tytuł miejscowego kościoła św. Józefa na kościół św. Piusa X. Zmiana nazwy połączona była z uroczystościami, na które m. in. przybyło wielu wiernych w otwartym świątyni relikwii świętego. Znajdują się one w artystycznie wykonanym relikwiarzu.

Religijny weekend — jest nową formą duszpasterstwa mężczyzn w archidiecezji wiedeńskiej. Ponad tysiąc mężczyzn wykorzystano w ostatnim czasie wolne od pracy soboty celem odbycia krótkich rekolekcji. Interesującą przedstawia się statystyka zawodowa uczestników tych chwil skupienia zestawiona w jednym z wielu domów rekolekcyjnych. Wymienia ona m. in. 83 ekspedientów, 73 robotników, 57 inżynierów, 15 policjantów, 46 urzędników państwowych, 53 posiadaczy tytułu doktora, 55 samodzielnych kupców i rzemieślników.

Ze Stolicy Świętej. — W Rzymie została utworzona Komisja Biblijna, która ma za zadanie ustalić ostatecznie przekład psalmów. Nie zajmuje się ona naukową stroną tłumaczenia, a ma tylko zrewidować łacińskie tłumaczenie dokonane przed kilku laty i dostosować je w miarę możliwości do tradycyjnego dawnego tłumaczenia. Na czele tej komisji stoi kardynał Bea.

DRUGA NIEDZIELA PO WIELKANOCY
Ewangelia św. zapisana u św. Jana w rozdziale 10
Onego czasu: Mówił Jezus Faryzeuszom: Jam jest Pasterz dobry. Dobry Pasterz duszę swą daje za owce swoje. Lecz najemnik i który nie jest pasterzem, którego nie są owce własne, widzi wilka przychodzącego i opuszcza owce i ucieka, a wilk porwuje i rozprasza owce: a najemnik ucieka, gdyż jest najemnikiem i nie obchodzi go owce. Jam jest Pasterz dobry i znam moje i znają mnie moje. Jak mnie zna Ojciec, tak i ja znam Ojca, i duszę moją kładę za owce moje. I drugie owce mam, które nie są z tej owczarni: i one potrzebują, abym przywiódł i słuchać będą głosu mego i staną się jedną owczarnią i jeden pasterz.

CÓŻ ODDAM PANU ZA WSZYSTKO, CO MI UCZYNIŁ?

Jesteśmy w przededniu uroczystości Kongresowych. Wśród imponujących nabożeństw wybijać się będą niezliczone Msze św. odprawiane przez licznych Ksiądzów Kościoła i zwykłych pasterzy dusz z północnej czy południowej Brazylii, którzy we wielkiej liczbie przybędą na te dni do naszej Kurytyby.

Radością zabijają serca wiernych na widok tyłu sług Bożych. Lecz mimo wielkiej ich liczby, są kropla w morzu parafii, które powinny się utworzyć, by zadość uczynić potrzebom duchowym wiernych, których liczba rośnie coraz więcej.

Tak, trzykrotnie powiększyć trzeba szeregi kapłańskie, by obsługiwały należycie wiernych. Ileż to rozległych parafii, równych kilkunastom w Europie, obsługuje jeden kapłan. Ileż to rosnących na oczach nowych miasteczek, bez pasterza. Korzystają z tego różne sekty i łowią na lep gmatwaniny różnych sprzecznych ze sobą nauk — nieświadomych katolików.

Jak zaradzić potrzebom duchowym wiernych, jak ich uszczęśliwić od wilków w owej skórce? Powiększyć, potroić szeregi kapłanów Chrystusowych. Stąd najpiękniejszym owocem Kongresu Eucharystycznego w Kurytybie niech będzie wyłożona praca wszystkich wiernych w Dziele Powołań Kapłańskich. Niech się O.V.S. rozciągnie na wszystkie parafie i kolegia.

Niech wielu i mali, bogaci i ubodzy nie szczędzą swego grosza, choćby wdowego na utrzymanie i wykształcenie licznych zastępów kapłańskich.

Niech nie minie dzień, w którym byśmy nie prosili w gorącej modlitwie Chrystusowymi słowami: Żniwo wielkie, ale robotników mało i dlatego Boski Zbawco — wzbudź w naszych rodzinach liczne powołania, udzielając naszej Ojczyźnie gorliwych i świętych kapłanów.

Księża Polscy w Dachau
W końcu kwietnia b. r. mija 15 lat od oswobodzenia przez wojska amerykańskie obozu koncentracyjnego w Dachau. Oboz śmierci w Dachau przeznaczony był przez Hitlera początkowo dla komunistów. Po rozpoczęciu działań wojennych komunistów przewieziono do innych obozów lokując w Dachau Polaków — a m. in. polskich duchownych. Trzy tysiące księży przynależnych do 20 narodowości przebywało w tym obozie. Polskich kapłanów przeszło przez Dachau 3170 — z tego 868 zostało za-

mordowanych. Liczba ta nie odzwierciedla w pełni strat polskiego duchowieństwa z okresu niemieckiej okupacji. Wielu polskich księży znalazło śmierć w innych obozach, zanim zgrupowano całe polskie duchowieństwo w Dachau, jak również w masowych egzekucjach w kraju. Największe straty poniosły diecezje: wrocławska, poznańska i chełmińska. Oto co pisał jeden z uwiecznionych w tym obozie księży — obecnie biskup we Wrocławiu, ks. Franciszek Korszyński w wspomnieniach pt. "Jasne promienie w Dachau":

"Było to dnia 18 września 1941 roku. Na naszym bloku panował względny spokój, gdy oto padł rozkaz, by wszyscy duchowni polscy ustawili się szeregami przed blokiem. Przybył zastępca komendanta obozu, a z nim więźniowie z maszyną do pisania. Oczywiście stanęliśmy na baczność, a ów pan rozefrazował się po naszych szeregach przemówił do nas po niemiecku mniej więcej w ten sposób: "Będziecie na prawach uprzywilejowanych jeżeli zapisiecie się na listę narodowości niemieckiej. Zastanów się, poczym wystąpić zgłosić swój zapis". Zrozumieliśmy o co chodziło. Nie mniej nie więcej tylko o zdradę swojego narodu. Wicekomendant rozglądał się po naszych szeregach, aby dostrzeżeniem dla tych wszystkich sił, które bagatelizują niebezpieczeństwo odradzającego się faszyzmu niemieckiego. Nie wystąpił nikt. Zaden z polskich księży, mimo ciężkiej pokusy pozyskania przywilejów nie zdradził swego narodu... Represje spadły na nas prawie natychmiast".

Polscy duchowni, w odróżnieniu od księży niektórych innych narodowości, poddani byli najostrejszemu rygorowi w obozie. Z tych, którzy ocaleli i wrócili do kraju wielu dziś zajmuje poważne stanowiska w kościele. Wymienić należy tutaj mianowicie po wojnie biskupami księży: Korszyńskiego, Jedwabskiego, Czaplńskiego, Etera, Fondalińskiego. Ks. A. Kozłowski, który niedawno mianowany został arcybiskupem w Rodezji, także przeszedł przez piekło Dachau.

15 rocznica oswobodzenia Dachau będzie obchodzona uroczystie przez księży polskich w Kraju. 700 polskich księży "dachauowców" spotykają się w dn. 27-28 kwietnia b. r. przed obrazem św. Józefa w Kaliszu, aby wspólnie modlić się i dziękować za ocalenie.

Kiedy z Niemiec Zachodnich znów dochodzą głosy odradzającego się nazizmu i nienawiści rasowej, głos polskich księży, męczonych i katowanych przed 15 laty w Dachau, był jeszcze jednym przypomnieniem i ostrzeżeniem dla tych wszystkich sił, które bagatelizują niebezpieczeństwo odradzającego się faszyzmu niemieckiego.

Szwecja

Król szwedzki Gustaw Adolf VI przyjął na audyencji wizytatora apostolskiego dla krajów skandynawskich, arcybiskupa Marcina Lucasa. Wizytatorowi apostolskiemu towarzyszył biskup Sztokholmu Ansgar Nelson. Arcybiskup Lucas wręczył królowi szwedzkiemu osobiste pismo Jana XXIII i srebrny medal wybity z okazji pierwszej rocznicy panowania obecnego papieża. Arcybiskup Lucas rezydujący w Sztokholmie jest wizytatorem dla diecezji Sztokholmu, Oslo, Kopenhagi, Helsinek oraz istniejących na terenie Skandynawii i Islandii wikariatów apostolskich. Urząd wizytatora apostolskiego został ustanowiony przez papieża Jana XXIII w czerwcu ubiegłego roku. Obecnie wizytator jest w trakcie składania wizyt głowom państw skandynawskich. Na wiosnę bieżącego roku przewiduje się wizytę u prezydenta Finlandii. W krajach skandynawskich na 20 milionów mieszkańców jest obecnie 60 tysięcy katolików.

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

PRZECIW ROZDRABIANIU GOSPODARSTW ROLNYCH

Jest w Polsce około 2,4 miliona gospodarstw rolnych o powierzchni poniżej 5 hektarów. Stanowią one prawie dwie trzecie ogólnej liczby gospodarstw, zajmują zaś one tylko 30 procent powierzchni ziemi uprawnej.

Mamy prawie 1,2 miliona gospodarstw poniżej 2 hektarów. Stanowią one 31,5 procent ogólnej liczby gospodarstw, a zatem niemal co trzecie gospodarstwo rolne w Polsce jest gospodarstwem karłowatym. O ich wymiarach świadczy fakt, że zajmują one zaledwie 6,5 procent powierzchni ziemi uprawnej.

Odziedziczone przez nas po latach zacofania rozdrobnienia wsi, które znacznie zmniejszyło się w pierwszych latach po wojnie, w ostatnim okresie ponownie się wzmoгло. Z roku na rok przybywają tysiące nowych gospodarstw. Z roku na rok na skutek działań rodzinnych proces rozdrabniania gospodarstw wsijskich zatacza coraz szersze kręgi.

Drobne Wiadomości...

28,1 miliona zł. na Fundusz Grunwaldzki. Na kolejnym posiedzeniu Komisji Koordynacyjnej Obchodów Grunwaldzkich stwierdzono, że ogólna suma wpływów na Fundusz Grunwaldzki wyniosła ponad 28,1 mln. zł.

Ustalono, że centralne uroczystości grunwaldzkie odbędą się 15 lipca b. r. Weźmie w nich udział około 60 tys. osób, w tym liczne delegacje Polonii zagranicznej. Obchody grunwaldzkie połączone będą z wielkim Ziołem Młodzieży, w którym weźmie udział 30 tys. młodzieży z całej Polski.

Pomnik Kościuszki w Łodzi. Plan obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego na terenie Łodzi zakłada odbudowę kilku pomników zburzonych przez hitlerowców podczas ostatniej wojny. Jednym z nich jest pomnik Kościuszki, który stał niegdyś na Placu Wolności. Niemcy wysadzili go w powietrze już w listopadzie 1939 roku.

Projektantem pomnika jest prof. Mieczysław Lubelski, który na zaproszenie Miejskiej Rady Narodowej przy-

Wytoczne Sądu Najwyższego

Tak było do niedawna. W uchwałach III Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wyraźnie stwierdzono, że należy podjąć środki w celu ograniczenia nadmiernego rozdrabniania gospodarstw.

Pierwszy krok uczyniono przed kilkoma miesiącami: zawieszono do końca 1963 roku spłaty rodzinne w stosunku do osób posiadających stałe źródło utrzymania poza rolnictwem. W ten sposób z barków chłopca zdjęty został na pewien okres czasu ogromny ciężar finansowy. Nie musi on już, aby sprostać swym zobowiązaniom, wyprzedzać się za wszystkiego, co jest w gospodarstwie niezbędne. Nie staje on już obecnie przed alternatywą:

Problem, który budzi niepokój

Nie trzeba tłumaczyć, że jest to zjawisko wysoce niekorzystne. W drobnych i to często rozrzuconych w wielu miejscach działkach możliwości podniesienia kultury rolnej są znikome.

Jest to prawda elementarna i dla wszystkich zrozumiała.

Wiele się w naszym Kraju mówi o konieczności zastoso-

TYSIĄCLECIE PAŃSTWA POLSKIEGO

Stolica Piastów i Jagiellonów rozpoczęła obchody Tysiąclecia

W Krakowie odbyła się uroczystość inauguracji obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego na Ziemi Krakowskiej. Posiedzenie odbyło się w sali senatorskiej w której wiszą płótna namiotu wizerunku króla Jana Sobieskiego pod Wiedniem oraz proporce i sztandary krzyżackie złożone 550 lat temu u stóp króla Jagiełły. Prof. Stanisław Wiechowicz skomponował specjalny utwór muzyczny "Zawołanie", a chóór Filharmonii Krakowskiej wykonał hymn narodowy.

Program obchodów na terenie Ziemi Krakowskiej zmierza do ukazania roli Krakowa jako jednego z

budowie Opery warszawskiej

"Straszny dwór czy Opera zebrałca?" tak tytułuje "Życie Warszawy" artykuł poświęcony budowie Teatru Wielkiego, opery i baletu w Warszawie.

Ogromny ten gmach jest już — jak wiadomo — na ukończeniu i polska sztuka sceniczna wiąże z jego oddaniem do użytku duże nadzieje. Dziennik wyraża niepokój czy ogromne fundusze, które pochłonęła budowa pójdą w parze z przygotowa-

TYSIĄCLECIE PAŃSTWA POLSKIEGO

Stolica Piastów i Jagiellonów rozpoczęła obchody Tysiąclecia

głównych centrów Polski. Na ziemi tej rozgrywały się ważne polityczne wydarzenia związane z historią dziejów naszej Ojczyzny.

Głównym akcentem tego rocznic obchodów będą imprezy związane z obchodami 550 rocznicy bitwy pod Grunwaldem i 50 rocznicy wielkich uroczystości grunwaldzkich jakie odbyły się w 1910 roku.

W 1964 roku krakowiaczy wraz z całym narodem święcić będą jubileusz 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ponadto wydanych zostanie wiele monografii o dziejach miasta i jego uniwersytecie.

niem odpowiedniego zaplecza artystycznego.

Teatr Wielki opery i baletu, dorównujący 3/4 wielkości Pałacu Kultury nie może stać się "Strasznym dworem", w którym publiczność będzie straszona złą orkiestrą, lichymi głosami, marnym chórem i... baletem.

Nie może być również "Operą zebrałca"; wydając milion zaoszczędzimy ziółówek, która potem zaważy na przedstawianach.

kauczuku syntetycznego powiększyła się ostatnio o Chiny Ludowe. Zamówione złożone przez ten kraj przewiduje dostarczenie chińskiemu przemysłowi gumowemu w bieżącym kwartale 1.000 ton kauczuku. Zakłady chemiczne "Oświecim" w coraz większej mierze zapoatrują również polski przemysł w kauczuk syntetyczny. W bieżącym roku zakłady obunowice w Bydgoszczy, Chelmku i Grudziądzu otrzymały m. in. udział partię kauczuku szlachetnego.

O ULEPSZENIE UPRAWY RYŻU W BRAZYLII

Różne typy ryżu są siane w Brazylii. Ostatnio jednak daje się pierwszeństwo ryżowi, którego lodygi nie są wysokie, ale zato wydajność w ziarnach jest wyższa. Dawniej sądzono, że ryż rosącej bujniej, i wysoko, powinien dać duże i liczne ziarna. Była to gruba pomyłka, tak jak się mylili producenci kawy, którzy woleli widzieć krzaki kawy rosącej bujnie w górę.

Drugą poprawką w obecnej kulturze ryżu jest ta, że nie zważa się więcej na wielkość ziarna. Chodzi obecnie o to, by zbiór był obfity i ktoś miał dużo ziarna.

Doświadczenia nad ulepszeniem produkcji ryżu prowadzone są w Szkole Agronomicznej w mieście paulistańskim — Piracicaba, przez profesora Eujandir Wilson Lima Orsi, który specjalizował się na tym polu na stacjach doświadczalnych włoskich w Turynie i Mediolanie.

Wprawdzie kraje Azji Wschodniej produkują ryż w 90 proc., to jednak Zachód nie przestaje się interesować tym produktem, zwłaszcza Brazylią, gdzie konsumpcja ryżu jest bardzo wielka. Zachodowi producenci w ulepszeniu zbioru ryżu Ameryka i Włochy. Te ostatnie osiągnęły doskonałe wyniki na tym polu, zbierając z jednego hektara ziemi do 10-13 tys. kilogramów, czyli 524 worków wagi do 60 kg. z jednego aktra. Typ tego ryżu, tak bardzo wydajnego nazywa się Balila Grana Grossa, wychowany

w włoskich stacjach doświadczalnych.

Prof. Orsi przywiózł z Włoch 80 różnych typów ryżu, zamierzając skrzyżować je z 50 typami krajowymi, chcąc otrzymać ziarne, które najlepiej będzie wytrzymałe i wydajne w tutejszym klimacie. To krzyżowanie ma miejsce w chwili, gdy krzaki ryżu zaczynają kwitnąć. Praca to nadzwyczaj delikatna, niczym zabieg chirurgiczny, i wykonuje się między godz. 9 a 11. W tym czasie można dokonać zaledwie 5 lub 6 skrzyżowań. Sumując te godziny, w jednym dniu możliwym jest skrzyżowanie 60 do 70 krzaków.

Głównym celem doświadczeń prof. Orsi jest otrzymanie typu ryżu, który ma krzaki niskie i niezbyt rozłożyste. To ułatwi sadzenie ziarna w odległości od 20 do 30 cm, zamiast 60 do 70 cm. — Czekajmy cierpliwie na rezultat tych doświadczeń.

Z życia pszczół

Pszczola-robotnica waży od 75 do 130 miligramów. W 1 kg. znajduje się 10 - 12 tys. pszczół. Ciężar rodziny pszczelnej (samych pszczół) ulega znacznym wahaniom zależnie od pory roku. Dobrze przetrzymywana rodzina waży wiosną około 2 kg. Pszczoły takiej rodziny wypełniają naczynie o pojemności 5 litrów.

Latem — ciężar silnej rodziny dochodzi do 5 - 6 kg. Jesienią zaś spada do 3 kg.

Ciężar dobrego roju wynosi 3 - 4 kg. Pszczoły różowe mają

Rośnie brazylijska flota handlowa

Handlowa flota Brazylii, która jeszcze w ub. roku znajdowała się w opłakanym stanie, ponieważ większość statków towarowych były stare i bardzo zniszczone, przedstawiając wielkie ryzyko tak dla towaru jak i dla załogi. — Dzięki kampanii prasowej, która była na alarm, rząd federalny postanowił skończyć z tą bolączką, zamawiając w polskich zakładach okrętowych 14 statków, we finlandz-

kich 4 oraz kilka w Holandii i Japonii.

Brazylijskie statki zamówione w Polsce i we Finlandii będą gotowe z początkiem roku przyszłego. Kilka z nich już oddano Brazylii do żeglugi. Brazylija będzie płacić za te statki, wysyłając kawę do tych krajów. Krajowe statki towarowe przeznaczone są do obsługi morskiej, przybrzeżnej i rzecznej.

Jak odróżnić rybę świeżą od zepsutej

Nie ma zdrowszego i bogatszego w witaminy pokarmu jak ryba. Kto mieszka blisko rzeki, ma zawsze rybę świeżą. Gorzej jest z mieszkańcami miast. Ryby dowozi się i to nieraz z daleka i dlatego nie zawsze są one świeże. A niema gorszej trucizny nad rybę zepsutą. Zdarzały się wypadki tak mocnego zatrucia, że wywoływały śmierć. Warto więc wiedzieć, jak odróżnić rybę świeżą od zepsutej. A jak wiedzieć, przeczytajmy, co następuje:

Znaki nieomyłne:
1) OCZY: ryba świeża ma oczy wypukłe i błyszczące; ryba zepsuta — oczy wpa-

nięte, bez połysku, jakby zaciągnięte białmem.

2) SKRZELA: ryba świeża — skrzela różowe lub czerwone, lecz błyszczące i prawie bez zapachu rybiego; ryba zepsuta — skrzela czerwono-popielate, popielate lub zielonkawo-popielate, nazbyt miękkie i pełne szlamu a w dodatku o nieznosnym zapachu.

3) ŁUSKI: ryba świeża — łuski błyszczące i silnie przylegające do ciała, które trudno dają się obrać; ryba zepsuta — łuski bez połysku, i szarego koloru, łatwo dające się wyciągnąć.

4) BRZUCH: ryba świeża — brzuch twardy i mało wystający; ryba zepsuta — brzuch zanadto wypukły i miękki.

5) ZAPACH: ryba świeża — zapach naturalny ryby — nie odpychający; ryba zepsuta — zapach odrażający jakby jakiejś zgnilizny.

6) — PRÓBA WODNA: ryba świeża — mała — idzie na spód naczynia napełnionego wodą; ryba większa — pozostaje w połowie głębokości naczynia; ryba zepsuta utrzymuje się na powierzchni wody.

Oto najważniejsze znaki nieomyłnie odróżniające rybę świeżą od ryby zepsutej.

Krótkie wiadomości...

● Stany Zjednoczone wpłaciły 40 milionów dolarów do ONU przeznaczonych dla pomocy technicznej, jakiej Organizacja ta udziela różnym państwom, by ulepszyć ich przemysł i rolnictwo. (USIS)

● Ameryka zakupiła od swych rolników 3 miliony maki pszennej, rozdając je między kraje, gdzie najwięcej panuje brak chleba, zwłaszcza w Japonii i Japonii.

● Amerykańscy hodowcy bydła w Kalifornii wnieśli pomnik, przedstawiający chrząszcza australijskiego, który rozmnożywszy się w Ameryce, uratował ogromne pastwiska położone na wybrzeżach Pacyfiku. Chrząszcze te zjadają właśnie zielenko (Klamath), które zaatakowało paszę na przestrzeni 1 tysiąca km kwadr.

● Nowy typ cukru produkowanego z abakatów wynaleźli uczeni amerykańscy. Wypada jeszcze zbadać, czy cukier ten nadaje się do spożycia u ludzi i zwierząt.

● Uczeni amerykańscy są

przekonani, że tereny położone na biegunie południowym będą się nadawały do przechowywania na nich produktów rolnych, zbywających na rynku światowym. Tereny te byłyby swego rodzaju — olbrzymią, naturalną lodówką.

● Technik chilijski, inżynier Mario Caraccioli, otrzymał od Organizacji Państw Amerykańskich (OEA) misję zbadania stanu w jakim się znajduje rolnictwo i przemysł w poszczególnych państwach obu Ameryk. Prace tego inżyniera będzie rozprawywała specjalna komisja OEA, by wypracować szczegółowy plan większego rozwoju ekonomicznego Ameryki Łacińskiej.

● Traktat handlowy podpisany między Kubą i Rosją Sowiecką na pięć lat — przyniesie Kubie stratę na 231 milionów dolarów, ponieważ Kuba sprzedawać będzie swój cukier Rosji po połowie tej ceny, jaką płaciły Stany Zjednoczone.

KRONIKA SPORTOWA

★ Klub hiszpański "Real Madri" nie sprzeda brazylijskiej Didi argentyńskiej drużynie "Boca Junior". Pomimo tego oświadczenia — na ten temat krąży nadal uporczywe pogłoski.

★ Dwóch nowych rekordzistów świata posiada Ameryka. Są nimi: J. D. Martin, który w skoku o tyczce osiągnął 4 m. i 80 cm. oraz Dallas Long, bijący rekord światowy w pchnięciu kulą z wynikiem 19 m. i 67 cm.

★ Drużyna "F. C. Baia", zdobywca pucharu Brazylii spotkała się w ub. tygodniu z mistrzem argentyńskim "San Lorenzo de Almagro", przegrywając 0 x 3.

★ Rioska reprezentacja piłkarska rozegrała mecz z reprezentacją paulistańską, z

którego dochód przeznaczono na ofiary powodzi północnych Stanów.

★ Reprezentacja amatorska Brazylii, mająca udać się na Olimpiadę w Rzymie, musi rozegrać najpierw spotkania eliminacyjne, a mianowicie: z Meksykiem, Peru, Argentyną i Guianą holenderską.

★ Mecz Rosja - Hiszpania o Puchar Europy, mający się odbyć w końcu maja w Moskwie, jest głównym punktem zainteresowania europejskich kół sportowych.

★ Rioski Klub "Flamengo" rozegra swój pierwszy mecz w Europie, na terenie Bułgarii. Fluminense zaś zacieśni swój "raid" od Portugalii.

★ "Barcelona FC" zdobyła mistrzostwo Hiszpanii, przed swym tradycyjnym rywalem "Real Madri".

ADWOKAT

DR. LUCJAN KASPSZAK
Praca Osório, 45, 1.º and. 105
Zajmuję wszelkie sprawy adwokackie. — Przeprowadza naturalizację.
MÓWI SIĘ PO POLSKU

— Nic tam to nie pomoże — mówił odzwierny. — Bram nie otworzą przed godziną ósmą, a i potem wolno mi tylko te osoby wpuścić, które mają karty wstępu. Wydano 200 kart tylko, gdyż więcej ludzi galeria nie pomieści.

— Karty! — zawołał zakławszy szewc z ulicy Gołębiej. — Na co mamy republikę? Na co ten napis nad bramą: wolność, równość, braterstwo? Czyśmy wszyscy nie równi wobec prawa? Podam skargę do sądziego.

— Zrób to, kochany przyjacielu! Ale tymczasem chcemy mieć na sali sądowej ludzi przyzwoitych, a ty, jak się zdaje, już dzisiaj zdążyłeś zalać sobie pałkę.

— Co? To w taki sposób traktuje ten wygalowany sługa sprawiedliwości wszechwładny lud? — ryczał pijanica.

— Chodź, chodź kumie! — rzekł mu krawiec — bo cię jeszcze wsadzą, jak niedawno temu. Masz rację, nie ma już we Francji równości wobec prawa! Gdybyś tak ty na przykład, albo ja zabił jaką starą babę, tak jak ten ksiądz z Sainte Victoire — czy myślisz, żeby się ludzie tak tłoczyli na rozprawę sądową albo żeby wydawano karty? Chodź, i tak nie ma nadziei, żeby nas wpuszczono; przejdźmy na drugą stronę, gdzie wchodzi świadkowie i sędziowie.

— Dobrze, nagadamy im, żeby nie dali się wymknąć klesze.

Szlachetna para przeszła więc na narożnik i ustawiła się przed głównymi drzwiami, przez które teraz pojedynczo i grupami dążyli świadkowie, przysięgli i członkowie sądu.

— To jest burmistrz z Sainte Victoire, ten, który wykrył zabójstwo i złożył. Niech żyje ten dzielny człowiek! — zawołał ktoś z tłumu, a zaraz za nim odezwało się wiele głosów.

— Niech żyje burmistrz z Sainte Victoire!

Nadeszła gromadka duchownych. Był między nimi czcigodny ksiądz regens i sędziwy proboszcz La Grange, otoczeni profesorami seminarium i kolegami oskarżonego. Motłoch przywitał ich gwizdaniem i okrzykami.

— Precz z klere! — brzmiało ze wszech stron. — Aha, chcieliście waszego kolegę obmyć z winy! — Myślicie, że to się da zrobić święconą wodą?

Oburzony stary proboszcz La Grange odwrócił się i rzekł:

— To tak w Akwizgranie lżą duchownych!

Równocześnie nadjechał powóz przewodniczącego sądu.

— Niech żyje pan prezydent! Niech pan nie pozwoli wymknąć się temu księdzu! — wołano za nim.

Pan Peultier spojrzął na tłum z niesmakiem i rzekł:

— Spokojnie! Nie godzi się francuskim obywatelom uprzedzać wyroku sprawiedliwości, albo lżyć świadków lub sędziów. Jeśli się to powtóży, to każę wojsku otoczyć ulicę i gmach sądowy.

Potem, klanając się grzecznie, minął na schodach grupę duchownych.

Na chwilę tłum osłupiał.

— Czy ten Peultier przeszedł do klerykałów? — zapytał szewc.

— Nie, nie, on tak musiał postąpić, żeby klerykali nie krzyczeli, że jest partyjny. Patrzcie, idzie prokurator; ja myślę, że ten pokaże dzisiaj, co umie. Niech żyje prokurator!

— To więc są siostrzeńcy tego księdza Montmoulin, o którym nasłuchać się można najokropniejszych rzeczy, jakie różni ludzie i w dzień i w nocy opowiadają w oberży! Hm, i ja bym mogła powiedzieć słówko w tej sprawie, gdyby mi pozwolił mój gospodarz. Lecz on tłumaczy: zawęź cię do sądu i będziesz musiała iść do Akwizgranu składać tam zeznanie. Trudno opowiedzieć, jaką to żmudę za sobą pociąga. A i tak twoje świadectwo nic proboszczowi nie pomoże. Tak mówi gospodarz i dlatego milczałam dotąd, mam jednak wciąż wrażenie, że powinnam o tym powiedzieć.

Piotr zaczął wypytywać kelnerkę i dowiedział się od niej, że w pierwszym tygodniu postu, zdaje się we wtorek, widziała wcześniej rano, właśnie gdy otwierała drzwi, zakrystiana z Sainte Victoire, idącego śpiesznie drogą. Był on dziwnie zmieniony, tak że go zrazu poznać nie mogła i dopiero kiedy prędko przeszedł, powiedziała sobie:

— To był jednak zakrystian z Sainte Victoire.

Ujrzała bowiem dokładnie bliźnię na jego twarzy, pomimo że nacisnęła głęboko na czoło kapelusza i patrzył w inną stronę. Gdy potem doszła ją wieść o morderstwie w Sainte Victoire, powiedziała o tym gospodarzowi, gdyż Loser wydał jej się podejrzany, jednakże gospodarz wyperswadował jej to, uważał bowiem za rzecz pewną, że proboszcz popełnił morderstwo. Nie miała też ochoty włożyć się po sądach. Teraz jednak, gdy zobaczyła dzieci, ruszyło ją znów sumienie, czy nie jest jednak obowiązana przemówić w tej sprawie. Co on, woźnica, o tym myśli?

Piotr nie należał do ludzi bardzo mądrych, jednakże zdawało mu się, że zeznanie takie mogło mieć jakieś znaczenie i poskrobawszy się z zastanowieniem w głowę, odrzekł wreszcie, że zapyta o to swoją panią, skoro tylko zjeździe z góry.

— Bo pani Le Noir — mówił — ma rozum i chociaż jest kobietą, przewodzi nad swoim mężem.

To zadowolilo kelnerkę, a skoro tylko pani Le Noir powróciła do oberży, Piotr opowiedział jej, co usłyszał. Pani Le Noir zdumiała się i wzniosłszy ku niebu wzrok rzekła:

— Teraz wierzę, że modlitwa dzieci była skuteczna! Piotrze, zaraz zaprzęgać. Zjemy prędko obiad i pojedziemy do domu. Zdaje mi się, że to, co ta dziewczyna mówiła, jest rzeczą wielkiej wagi. Ja zawsze twierdziłam, że sprawa zbrodni jest ten lotr zakrystian, którym się mój mąż tak zachwyca. Naturalnie, że dziewczyna musi zaświadczyć przed sądem. Jak się nazywa?

— Słyszałem, że wołają na nią Andzia.

— Dam jej dobry napiwek i zapytam o nazwisko. Zaproszę, by stanęła u nas, gdy będzie w Akwizgranie i przedstawię, jak wielką wagę może mieć dla biednego proboszcza jej świadectwo przed sądem.

Tak się też stało. W parę minut pani Le Noir znała już nazwisko kelnerki i zapisała je w swym notatniku:

— Anna Joly.

Dziewczyna była gotowa stanąć przed sądem i poznać przy tej okazji miasto, tym więcej, że jedyna przeszkoda została szczęśliwie usunięta. Prózna nieco Andzia skarżyła się bowiem, że nie ma odpowiedniej sukni, a pani Le Noir obiecała jej piękną szal, który miał zakryć ten brak przed oczyma ludzkimi.

SPIS LUDNOŚCI W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Począwszy od 1 kwietnia przez dwa tygodnie około 160.000 urzędników spisowych odwiedzi każdą rodzinę w Stanach Zjednoczonych. Będzie to po raz 18-ty w owym kraju.

Zgodnie z postanowieniem Konstytucji i szeregu ustaw kongresu rząd federalny od r. 1790 przeprowadza co 10 lat obliczenie ludności Stanów Zjednoczonych. W r. 1790 Stany i ich posiadłości miały ludność — wyłączając Indian — 3.929.214. W r. 1960 przewiduje się zebranie danych o około 180 milionów ludzi.

Po raz pierwszy w tym roku Biuro Spisu Ludności Stanów Zjednoczonych porozumiało się z początkiem i rozeszło pod koniec marca formularze t. zw. "Advance Census Report" do każdego domu. Formularze zostaną wypełnione i będą gotowe kiedy 1 kwietnia zgłoszą się urzędnicy spisowi.

Wymagane w "Advance Census Report" informacje zawierają imię i nazwisko, adres, płeć, rasę, miesiąc i rok urodzenia, stan cywilny i stosunek do głowy domu każdego mieszkańca. W formularzu też jest kilka pytań o typie mieszkania i jego wyposażeniu.

Pytania te będą postawione wszystkim rodzinom w Stanach Zjednoczonych. Oprócz tego co czwarta rodzina z odwiedzanych przez urzędników spisowych otrzymała do wypełnienia "Kwestionariusz Mieszkańczy".

Na tym drugim formularzu właściciel mieszkania odpowiada na szereg dodatkowych pytań o członkach rodziny, ich poziomie życia i samym mieszkaniu. Kwestionariusz trzeba będzie wypełnić i wysłać w ciągu trzech dni począwszy w kopercie zaadresowanej do lokalnego Urzędu Spisowego bez obowiązku ponoszenia opłaty pocztowej. Dodatkowe pytania zostaną postawione co czwartej rodzinie nie tylko dla zmniejszenia kosztów spisu, lecz także i dlatego, że przy operowaniu milionami margines błędów statystycznego będzie minimalny.

Poufność informacji udzielonych urzędnikowi spisowemu lub napisanych jest zastrzeżona przez prawo. Rzeczywiście żaden urząd nie może czerpać informacji z Biura Spisowego. Każdy urzędnik spisowy, któryby ujawnił informacje spisowe podlega karze grzywny i więzienia.

Po zakończeniu spisu jego wstępne, ogólne wyniki dla miejscowości ponad 10.000 mieszkańców zostaną ogłoszone w końcu kwietnia i w maju. Pod koniec 1960 r. Biuro Spisowe zacznie ogłaszać dane o wszystkich okolicach kraju — stanach, powiatach, miastach, miasteczkach i wsiach.

Ostateczne dane o ludności każdego stanu będą dostarczone Prezydentowi nie później niż 1 grudnia 1960 r. Liczba ludności stanu posłuży za podstawę do wyznaczenia ilości kongresmanów z każdego stanu do Izby Reprezentantów.

Spis ludności jest czymś znacznie większym niż zwykłe obliczenie mieszkańców St. Zjednoczonych. Daje on bowiem informacje o ludności amerykańskiej zarówno z punktu widzenia gospodarczego jak i społecznego. Z informacji tych korzystają szeroko urzędy, handel, przemysł, świat pracy, ugrupowania społeczne i prywatne instytucje.

Dane spisu wpływają na rządowe planowanie dróg, mieszkań, szpitali i innych urządzeń użyteczności publicznej. Cyfry ludności decydują o rozdzielaniu przez rząd federalny funduszy inwestycyjnych dla stanów a przez stany dla poszczególnych osiedli. Prywatne przedsiębiorstwa studiują również dane spisu ludności przy pobieraniu zasadniczych decyzji w swych interesach.

Spis dostarcza danych na takie np. pytania jak: ilu Amerykanów urodziło się zagranicą (lub w kraju waszej grupy językowej), lub ma rodziców urodzonych zagranicą (lub w kraju waszej grupy językowej)? Jak dalece rozrasta się Zachód? Jak

RZECZY CIEKAWE I PRAWDZIWE

W DOLINIE 10.000 DYMÓW POWRACA ŻYCIE

Prawie pół wieku temu ogromna dolina w południowo-zachodniej Alasce, znana pod nazwą Doliny Działającego Tyśięcy Dymów, została całkowicie pokryta gruzem i gorącymi popiołami, które były widomym znakiem jednego z największych wybuchów wulkanicznych. Wszelkie ślady życia zniszczył ogień, chociaż w niektórych dobrze osłoniętych miejscach, np. w szczelinach skalnych, mogły ostać się szczątki rośliny.

Dolina w tym stanie rzeczy stała się dla przyrodników cennym terenem obserwacji fundamentalnego zjawiska — całkowitej odnowy życia. Sprawozdanie z obserwacji i badań biologicznych prowadzonych przez szereg lat po wybuchu opublikowane zostało ostatnio przez Smithsonian Institution. Oto niektóre fragmenty obserwacji uczonych:

Pierwsze badania rozpoczęte w 5 lat po erupcji wulkanicznej prowadzone były przez ekspedycję Amerykańskiego Towarzystwa Geograficznego. Stwierdzono, że w ciągu tego stosunkowo krótkiego okresu czasu pojawiło się życie wśród dymiących jeszcze kepek prymitywnych mchów. Po upływie dalszych 20 lat, kiedy popioły ostygły, owe mchy i szereg innych też prymitywnych roślin bujnię już pokrywały teren popiołów.

Zwiększyła się ilość ludzi starszych? Jak dużo rodzin starzeje? Ile rodzin ma telefony, auta, telewizję, radio, maszynę do prania, lodówkę? Ile ludzi ma zatrudnienie, jakie mają zajęcia i ile zarabiają? Spis 1960 r. da nam więc obraz tego wszystkiego co się zdarzyło w Stanach Zjednoczonych od ostatniego spisu przed 10 laty. Staranna współpraca każdej rodziny ma żywotne znaczenie, by spis był możliwie najpełniejszy i najdokładniejszy.

(American Council)

Przez następny okres lat 20 obserwacji naukowych nie prowadzono. Dopiero 6 lat temu ruszyła na Alaskę nowa ekspedycja. Okazało się wtedy, że mchy zanikły prawie całkowicie. Uczelnia sądziła, że stało się tak wskutek niekorzystnych dla ich wegetacji warunków powodowanych stopniowym ochładzaniem się gleby. Pojawili się natomiast rośliny wyższe, wśród nich niektóre gatunki kwitnących. Zebrano łącznie około 35 gatunków, w tym kilka rodzajów traw, karłowatych wierzb i arktyczny mak. Uczelnia sądziła, że w większości przypadków nasiona tych roślin zostały przywiane wiatrami spoza doliny. Ale znaleziono też kilka okazów roślin nieznanych, które rosły w miejscach prawdopodobnie nieco osłoniętych przed opadem gorących popiołów. Rośliny te mogą reprezentować oryginalną roślinność tego regionu, o której uczonym nic nie jest wiadome.

Obecnie uczeni zamierzają obserwować dalszy proces powrotu roślinności na popioły Doliny 10.000 Dymów systematycznie, z roku na rok.

Zadane ze zwierząt, jakie żyły na tym terenie przed wybuchem, nie mogło ocaleć. Dziś jednak pojawiły się tu te same co przedtem gatunki. Napłynęły z terenów sąsiednich.

ATOM OGRZEJE ANTARKTYDĘ?

Paryż (PAP). — USA zamierzają zainstalować na Antarktydzie trzy reaktory atomowe. Reaktory te miałyby służyć do wytwarzania energii elektrycznej i ogrzewania.

Następny projekt amerykański przewiduje wybudowanie w sercu Antarktydy lotniska, przez które wiodłyby szlaki powietrzne z Ameryki Południowej do Afryki Południowej i Australii. Budowa takiego lotniska kosztowałaby 150 milionów dolarów. Antarktyda stanowiłaby doskonałą bazę do wyrzucania sztucznych sateli-

tów. Białe kontynent posiada wielkie bogactwa naturalne (dotychczas stwierdzono tam obecność 178 rozmaitych minerałów).

MAGICZNE PUDEŁKO DO USYPIANIA

Lekarze i dentyści coraz częściej posługują się skrzynkami hipnotycznymi. Pudełko takie kosztuje \$237,50 dol. Migające monotonnie światła i tykanie pomagają usypiać pacjentów. Pomysł cały zrodził się na doświadczeniu drugiej wojny światowej. Przekonano się wówczas że przy radaroskopach z migającymi światłami marynarze twardo zasypiali.

MACIORA RODZĄCA 61 PROSIĄT

Chińska agencja "Nowe Chiny" podała nieprawdopodobną wiadomość, że w jednej z miejscowości chińskiej — maciora porodziła 61 prosiąt i że wszystkie dobrze się chowają. Maciora liczy 3 lata i waży 150 kg. Wszystkie prosiaki liczyły w chwili urodzenia 40 kg, a każdy prosiak ważył przeciętnie 850 gramów. Inne wypadki, mniej sensacyjne miały miejsce też w Chinach, a mianowicie: druga maciora miała 51 prosiąt, trzecia zaś 43. Kto chce — niech wierzy.

MÓWI SIE: — POWOLNY JAK ŻÓW

Jeszcze wolniej od żółwia poruszają się ślimaki. Winięć w ciągu sekundy może przebyć drogę wynoszącą zaledwie 0,9 milimetra. Ślimak łąkowy jest już szybszy — przebywa w tym samym czasie odcinek równy 2 milimetrom. Stając do wyścigów ze ślimakiem, żółw zdobyłby nierzweisństwo — gdyż jego "szybkość" wynosi 50 milimetrów na sekundę.

A jak szybko poruszać się mogą znane nam dobrze czworonogi? Koń w chodzie — 2 metry na sekundę, w kłusie — 3,7 metra; zając w biegu — 19 metrów na sekundę, pies chart w biegu — 15 metrów na sekundę.

LEKARZE WYDALI WYROK LECZ PACJENT ŻYŁ

W roku 1914 z początkiem pierwszej wojny światowej lekarze powiadzieli Albertowi Burge w Londynie, że nie

może być żołnierzem, bo ma słabe serce i nie pozostaje mu więcej niż 6 miesięcy życia. Burge wyjął wtedy z banku swe oszczędności i zaczął się bawić. Gdy po 5 miesiącach i 3 tygodniach wszystko przepuścił, udał się do domu swego brata by umrzeć. Mijały miesiące, lata, śmierć nie przychodziła. Dopiero niedawno zmarł na zapalenie płuc, a nie na serce.

PLASTYCZNE MAGNESY

Do wyrabiania magnesów były dotychczas używane niemal wyłącznie metale, przeważnie żelazo i do pewnego stopnia nikiel, oraz bar. Obecnie wyrabia się magnesy z masy winylowej z domieszką metalowych proszków. Plastikowy magnes ma silną magnetyczną dwa razy większą niż magnes żelazny, a poza tym ma jeszcze tę zaletę, że można mu nadawać dowolne formy bez najmniejszego trudu. Jedno z licznych zastosowań plastycznych magnesu: paski masy magnetycznej uszczelniają lodówki, przylegając dokładnie do żelaznych drzwi.

Uśmiechnij się...

O CHLEBIE I WODZIE

Ona: — Janie! pójde za ciebie, choćbyśmy mieli żyć o chlebie i wodzie.

On: — Dobrze, moja droga. Wystaraj mi się o chleb, a o wodę się nie bój, ja już sam się o nią postaram.

NA WIEKI

— To pan znalazł ten pierścionek?

— Tak.

— A dlaczego nie zaniosiesz pan go do komisariatu?

— Uważałem, że nie trzeba, bo...

— Bo co?

— Bo na pierścieniu było wyrzute: "Twój na wieki!"

NERWOWY

— Kelner! Proszę dać mi befszytk, ale duży, bo jestem bardzo nerwowy i każda drobnostka wprowadza mnie w rozdrażnienie!

Powrócono z radosnym uczuciem i pielgrzymi nasi stanęli w mieście przed zachodem słońca.

— Jedź w pierw do adwokata Meunier na ulicę Chateau — zawołała na Piotra pani Le Noir i na szczęście zastała jeszcze pracującego obrońcę w kancelarii. Zameldowawszy, że ma do powiedzenia coś ważnego w sprawie księdza Montmoulin, została prędko wprowadzona do pokoju adwokata i opowiedziała całe zdarzenie bardzo obszernie. Pan Meunier okazał wielkie zadowolenie.

— Wiadomość jest rzeczywiście interesująca — mówił — i jestem pani bardzo zobowiązany. Prawdopodobnie przyniesie nam ona wiele korzyści. Bardzo bym jednak prosił nie rozgłaszać o tym zbyt, aby przeciwnicy...

— Rozumiem, rozumiem! Nie należy zresztą do takich, którzy nie umieją milczeć. A więc ma pan nadzieję dowieść zupełnie niewinności czcigodnego księdza proboszcza? O jakże byłabym szczęśliwa!

— Oczywiście mam nadzieję! Teraz jednak w interesie mojego drogiego klienta muszę sobie odmówić przyjemności dłuższej z panią rozmowy. Prawda, że mi pani wybaczysz? Po zakończeniu procesu będę całkowicie na jej usługi.

Zaledwie pani Le Noir opuściła pokój, adwokat zadzwonił i zawołał do wchodzącego sekretarza:

— Idź pan prędko do kancelarii sądowej i kaź dopisać na listę naszych świadków osobę, której nazwisko jest wypisane na tej karcie, jest już wielki czas, gdyż prokurator mógłby nam później tego odmówić. A potem zamów pan dla mnie konie na godzinę szóstą rano do Croy Rouge.

— Jeśli nie zawiodę się na świadku, to sobie wiele z tego obiecuję. Nareszcie jakiś promień światła! Czy wystarczy jednak, aby rozproszyć ciemności, nie śmiem jeszcze twierdzić tego stanowczo.

Wieczorem następnego dnia spotykamy naszego przyjaciela Karolka na placu naprzeciwko ratusza. Wielokrotnie przechodził niezdecydowany koło sławnej wieży zegarowej, której część dolna zbudowana została jeszcze przez Rzymian i dotąd podziwiana jest przez cudzoziemców. Nieśmiało spoglądał na wspaniały dom po drugiej stronie ulicy; mieszkał tam przewodniczący sądu, który, jak chłopcu mówiono, wydać miał wyrok na jego wuja. Kiedy nareszcie na wieży wybiła godzina szоста, zerwał się i rzekł:

— Co tam, odważ się!

Otworzył mu stary służący w liberii i zdziwiony patrzył na ładnego chłopca, który zdejmując czapkę z kędzierzawej główki zapytał nieśmiało, czy może pomówić z panem sędzią Peultier.

— Co możesz mieć za interes do pana sędziego, mały przyjacielu? — zapytał służący zaciekawiony.

— Ach panie, ja jestem siostrzeńcem tego biednego proboszcza, którego żli ludzie oskarżyli fałszywie i chciałybym przekonać o tym pana sędziego. Chciałybym go też poprosić, żeby kazał nareszcie wypuścić z więzienia mamę i babcię, gdyż z pewnością nie uczyniły nic złego.

— Biedny malcze! Obawiam się, że twoje przedstawienia nie wiele pomogą. Dowiem się jednak, czy pan sędzia, który jest dzisiaj w wyjątkowo dobrym humorze, zechce cię wysłuchać.

W kilka chwil później Karolek znajdował się w bogato umeblowa-

nym salonie wobec starszego, elegancko ubranego pana. Ten przyglądał się badawczo chłopcu, który z początku urwany głosem, wkrótce jednak śmieje przedstawił mu swoje życzenie.

Szczery sposób mówienia i skromne zachowanie się chłopca uczyniły dobre wrażenie, a kiedy Karol wystąpił z naiwnym oświadczeniem, że gotów jest zaprzysiąc przed sądem niewinności swego wuja, księdza Montmoulin, po twarzy sędziego przesunął się uśmiech. Zapytał wprzód:

— Powiedz mi, kto ci podsunął tę dziwną myśl?

Sądził bowiem, że chodzi tu o małą komedię, zainscenizowaną przez któregoś z krewnych, w celu wywołania wzruszenia na korzyść oskarżonego.

Wtedy Karol opowiedział historię niewinnego młynarza Marcina, który tak samo jak jego wuj oskarżony był o zabójstwo i niesłusznie skazany na śmierć; którego jednak sędzia uwolnił dlatego, ponieważ jakiś obcy człowiek zaprzysiął jego niewinności. Chłopiec opowiadał doskonale, to też sędzia słuchał z przyjemnością.

— I ta śliczna historia, którą wyczytałem kiedyś w drukowanej książce, więc musi być prawdziwa, nasunęła mi myśl, żeby zrobić to samo dla wuja, który jest bardzo pobożnym i świętym człowiekiem. A ponieważ słyszałem, że pan sędzia jest bardzo dobry i sprawiedliwy, odważyłem się przyjść tutaj i bardzo proszę powiedzieć mi, jak to zrobić, żeby mógł dobrze złożyć przysięgę, aby pan sędzia mógł wuja uwolnić.

— Słuchaj, mały, opowiadałeś bardzo ładnie i wszystko dobrze przedstawiłeś — rzekł sędzia gładząc chłopca po głowie. — W tobie tkwi adwokat. Jest jednak jedna trudność, mianowicie, że dzieci nie mogą przysięgać przed sądem.

— Ach, mój Boże! ale przecież ja już dzieckiem nie jestem!

— Ale brakuje ci jeszcze wielu lat do wieku, jaki prawo przepisuje.

— A na słowo nikt mi nie uwierzy? O, panie, ja jeszcze nigdy nie skłamałem!

— Wierzę ci chętnie, że jesteś przekonany o niewinności wuja. Niestety, to nie wystarczy. Jednakże nie przyszedłeś do mnie na próżno. A co do matki i babki, będziesz je mógł odwiedzać, skoro tylko skończą się sądowe rozprawy. Czy jesteś zadowolony?

Chłopiec podziękował i obdarzony cukierkami poszedł do domu z lekkim sercem; sędzia zaś powrócił do swoich aktów mówiac:

— Biedny chłopiec! Nie mogłem mu powiedzieć, jak źle stoi sprawa jego wuja.

16 PRZED SĄDEM

Nadszedł dzień rozstrzygający. Na długi czas, zanim otworzono bramy sądu, ciekawo tłum zapełnił plac i pobliskie ulice. Ludzie popychali się wzajemnie, a każdy chciał być pierwszym, żeby zająć na galerii lepsze miejsce.

COMPRE AGORA O SEU NOVO WALITA

"PERFEIÇÃO ABSOLUTA"

POR APENAS CR\$ 100, DE ENTRADA

VÁ CONHECER O LÍDER MUNDIAL DOS LIQUIDIFICADORES E AS SUPER-VANTAJOSAS CONDIÇÕES DE PAGAMENTO PARA ADQUIRÍ-LO

Visite ainda hoje uma das Lojas Famosas

Hermes Macedo S/A

RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 173/209 —
RUA 15 DE NOVEMBRO, 254 E
MARECHAL DEODORO, 173

Wydarzenia i sprawy POLONII ZAGRANICZNEJ

(Według "Krajowej Agencji Informacyjnej")

FRANCJA

POLACY WE FRANCJI
Według opinii francuskich socjologów 10 proc. polskich emigrantów w okęgach górniczych Nord i Pas de Calais, prowadzi wyłącznie polską kuchnię, 45 proc. mówi w domu po polsku, 42 proc. w obu językach, a 13 proc. tylko po francusku. Dzieci w 30-tu procentach mówią wyłącznie po francusku. Poza tym 30 proc. Polaków w Nord i Pas de Calais czyta wyłącznie gazety polskie, 29 proc. tylko francuskie i 41 proc. jedne i drugie.

ZGON ZASŁUŻONEGO POLAKA

W Escaudain zmarł Ludwik Jaśkowiak, znany i ceniony wśród Polonii działacz oświatowy. Był on długoletnim dyrygentem koła śpiewaczego - teatralnego "Harfa" oraz działaczem Związku Polskich Kół Śpiewawczych i Teatralnych.

ARGENTYNA

STOWARZYSZENIE STUDENTÓW I ABSOLWENTÓW POLSKICH
W Buenos Aires działa Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Polskich w Argentynie liczące około stu członków. Stowarzyszenie wydaje swój biuletyn. Poza tym w tygodniku "Głos Polski" ukazuje się co pewien czas kolumna zatytułowana "Gaudemus" a redagowana przez członków Stowarzyszenia.

SŁUCHAJCIE AUDYCJI POLSKIEJ

Na temat najślawniejszych polskich muzyków — w każdą niedzielę o godz. 9,30 rano **W ROZGŁOSNI PRB-2** (Fale krótkie 49 m)
Przedłużenie audycji "Świt" staraniem p. Chorosińskiej, kpt. Rudnickiego i Dr. P. Filipaka.
Audycji tych udzielił bezinteresownie p. Bielecki — współpracownik Zarządu — PRB-2.

OFIARY

NA KUPNO LINOTYPU

- Pan Dranka Leon z Tomas Coelho — Cr\$ 500,00.
  - Pani Wanda Labanowska z Laguna — Cr\$ 500,00.
  - Pan Leon Mokwiałski z Castro — Cr\$ 200,00.
  - Pan Józef Łęzak z Rio de Janeiro — Cr\$ 100,00.
  - Pan Maksymilian Nowak z Araopngas — Cr\$ 50,00.
- Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom składamy najserdeczniejsze Bóg zapłać!
Redakcja i Administracja "LUDU"

OFIARY

- NA SEMINARIUM ŚW. WINCENTEGO A PAULO
  - Pan Albin Wałęga z Rio Azul — Cr\$ 300,00.
  - Pan Józef Łęzak z Rio de Janeiro — Cr\$ 200,00.
- Wszystkim Szanownym Ofiarodawcom składamy najserdeczniejsze "Bóg Zapłać!"

CASA 3 B.

WIELKI WYBÓR: — Ubrań gotowych, kapeluszy, butków, koszul, etc. Artykuły wogóle dla mężczyzn, kobiet i dzieci. Po cenach fabrycznych — Atacado e varejo

HIPOLITA DOPIERALSKIEGO

DR. E. TEMPSKI - Lekarz

PRAKTYKOWAŁ W SZPITALACH W POLSCE
Przyjmuje od godz. 8-jej do 12-jej. Konsultorium: PRAÇA GENERAL OSÓRIO N.º 398 - Piętro
Rezydencja: Ulica 7 de Setembro, 3230 — TELEFON 4-5921

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. Robotą gwarantowaną i szybką. CENY PRZYSTĘPNE.
R. MARECHAL FLORIANO 1.773 - Fone 4-2635
CURITIBA PARANA

DR. WOLFGANG KRAUSE

MEDICO
CLÍNICA GERAL DE ADULTOS E CRIANÇAS
Doenças de senhoras, doenças venéreas.
OPERAÇÕES
Diariamente das 8 às 21 horas.
Avenida República Argentina, 3393
Curitiba, no bairro do Portão

Oddział "Diagnóstico precoce", — Leczenie raka kobiet, POŁOŻNICTWO CHIRURGIA
CASA DE SAÚDE
Dr. Moysés Paciornik
R. Lourenço Pinto, N.º 83 — Fone: 4 - 2222 — CURITIBA

A MODESTA

RUA JOSÉ BONIFÁCIO, 122
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKCIOWYCH
PO CENACH BARDZO NISKICH W SKŁADZIE
JANA GŁODZIŃSKIEGO

DR. EDWARD ŻELAK - Adwokat

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inventarze.
RUA EMILIANO PERNETA n.º 10 - 4 piętro - Conj. 401
(Esq. Pr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral
Telefon 4-0278 — CURITIBA

FARTUSZKI

Konfekcje z materiałów własnej Fabryki, w starych kolorach w oryginalnych deseniach dla Pań i Dzieci można nabyć w wielkim wyborze od Cr\$ 52,00 w składzie

CASA HOFFMANN

CURITIBA — RUA CLAUDINO DOS SANTOS, 52
(ANTIGA PRAÇA DA ORDEM)

Para o bom funcionamento do ESTOMAGO E INTESTINOS
USAR:
ELIXIR WESTPHALEN

Otica Curitiba

Jedyna specyfikowana IRMAOS BARBOSA LTDA. CURITIBA
Matriz: Rua Mons. Celso, 27
Praça Zacarias, 92 (Filial)
Rua 15 de Novembro, 139
Filia w PONTA GROSSA: Rua Augusto Ribas, 821

WINCENTY FLENIK
Chirurg-Dentysta
Godziny przyjęć: od 8 — 11 od 2 - 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 - CURITIBA

DR. J. ALEXANDRE DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg — Choroby kobiece. KLINIKA OGÓLNA. Kons.: Praça Tiradentes, 332
Rez.: Rua Treze de Maio, 879
Telefon 4-6380
Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6

DR. STANISŁAW BEMBEN
Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne.
Kons.: Praça Zacarias, 80, 3-cie piętro, sala 306. Przyjmuje w poniedziałki, wtorki i czwartki od 9 - 12 i od 15.30 - 18.30; w środy i soboty od 16 - 19.
Rez.: Rua Dr. Keller, 393
CURITIBA — Telefon 4-2644

DR. LUDWIK RYDYGIER

LEKARZ — Mówi po polsku.
Cztery lata praktyki w szpitalach amerykańskich. Kurs specjalizacji w New York Polyklinio Medical School and Hospital. CHOROBY KISZKI ODCHODOWEJ, HEMOROIDY, FISTULY I T.P. KONSULTORIUM: Rua José Bonifácio 110, na przeciwko Garmatra. Przyjmuje rano od 10-jej do 11.30 i po południu od 3-jej do 6-jej. Telefon 2935. Rezydencja: Rua Amazonas Marcondes, 954 - Bacacheri. Telefon 4976

Dr. Gabriel Nowicki

Dyplom uniwersytetu Paryskiego
Były profesor uniwersytetu Parańskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje: Farmácia Stefeld Praça Tiradentes 530 od godziny 9-tej do 1-szej po poł. Rezydencja: Carlos de Carvalho 369, od godziny 3-jej do 5-tej po południu.
Choroby ogólne. Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

DRUT KOLCZASTY

Z POLSKI BEZPOŚREDNIO DO PARANY
IMPORT WŁASNY
COMERCIAL POLPARANA S.A.
RUA CARLOS DE CARVALHO — 356 — 360
FONE: — 4 - 1574
CURITIBA — PARANA

ROLNICY:
ZGŁASZAJCIE SWOJE ZAMÓWIENIA!

POLSKI SKŁAD MEBLI URBAN & CIA. LTDA.

Mebel są bardzo mocne i luksusowe. Sofy-łóżka, fotele, materace sprężynowe najlepszej marki, dywany, materiały wchodzące w zakres umeblowania, dekoracje.
Skład: RUA CARLOS DE CARVALHO, 350 — CURITIBA
Fabryka: RUA BRIGADEIRO FRANCO, 541

Casa de Saude S. FRANCISCO

RUA SAO FRANCISCO, 147 - CURITIBA - Telefon 4-5440
Kompletnie wyposażona Chirurgia, Położnictwo, Internowana. Radiodeagnostico. Leczenie raka. Radioterapia. Współpraca wolna dla wszystkich lekarzy.

ATRAMENT, FARBA DO PIECZĄTEK GUMOWYCH I METALOWYCH; ATRAMENT DO PIÓR WIECZNYCH, GUMA ARABSKA SĄ NAJLEPSZE I NAJEKONOMICZNIJSZE TYLKO

MARKI TUCANO

FABRYKA PRODUKTÓW TUCANO
znajduje się przy Rua Alferes Angelo Sampaio N.º 987 w Kurytybie, Telefon 4 - 4661.
Fabryka TUCANO wyrabia też Atrament w Proszku, który kosztuje 4 razy taniej od jakiegobądź innego atramentu. Gwarantujemy dobroć naszego wyrobu.

BRASIL EM 5 MINUTOS

NOVO DISTRITO FEDERAL

★ **Cardeal Cerejeira Oferta Imagem de N. S. de Fátima a Dona Sarah Kubitschek.** Brasília, 23 — Após o almoço que o presidente Juscelino Kubitschek ofereceu ao cardeal Cerejeira hoje, no Palácio da Alvorada, o legado papal ofertou a sra. Harah Kubitschek uma pequena imagem de N. Senhora de Fátima, esculpida em porcelana, representando no gênero verdadeira obra de arte.

★ **Monumento em honra aos candangos em Brasília** — O prefeito Israel Pinheiro revelou que vai tornar realidade imediatamente "um velho projeto" de construir um monumento em honra aos candangos de Brasília.

★ **2 mil sentenciados beneficiados pelo indulto presidencial** — Possíveis beneficiados — Do total apurado no período de 3 meses — 7.200 condenados — pelo menos cinquenta por cento já conseguiram liberdade pelos meios legais que lhes são facultados. Restariam, pois, aproximadamente 3.600 sentenciados ainda presos. Desse, cerca de 1.500 não poderão recorrer aos benefícios do indulto decretado, por mau comportamento ou por terem as penas findas ou quase findas.

MINAS GERAIS

★ **Milton Campos substituirá Leandro na Chapa de Janio.** Belo Horizonte — As informações a respeito da atitude irredutível do sr. Leandro Maciel, com relação à sua renúncia como candidato à Vice-Presidência da República na chapa do sr. Janio Quadros, levam os udenistas a cogitar seriamente de novo companheiro de chapa do ex-governador. O senador Milton Campos vem sendo apontado como o melhor substituto do sr. Leandro Maciel, pois conta não só com grande popularidade em Minas, como também com um prestígio nacional invejável.

Homem sem arestas e conhecido por sua fidelidade à causa da oposição, o sr. Milton Campos conta com as preferências do sr. Janio Quadros, que o considera um reforço eleitoral e político de grande valor.

ESTADO DE GUANABARA

★ **Ordem de Malta para o presidente.** Rio — O presidente Juscelino Kubitschek foi condecorado com o Colar de Mérito da Ordem de Malta. A entrega da honraria foi precedida pelo Príncipe Olgierd Czartoryski, minis-

Você Sabia...

● Que 30 milhões de norte-americanos sofrem de artrose ou reumatismo, sendo que 11 milhões goza de cuidados médicos?

● Que a Polônia comemora neste ano 150.º aniversário do gênio musical Frederico Chopin, 100.º aniversário do incomparável pianista Inácio Paderewski, bem como 50.º aniversário da famosa poetisa Maria Konopnicka?

● Que as mais famosas obras e descobertas foram feitas entre 33 a 44 anos de idade?

● Que o estudo torna-se mais fácil na idade de 25 anos em diante?

● Que a irritação incomoda mais a pessoa na idade de 40 a 60 anos?

● Que a dor torna-se 22% mais sensível num homem de 20 anos do que naquele que tem 40 anos?

● Que a maior diferença no paladar, nas coisas interessantes e nas regras ocorre na idade entre 25 a 35 anos?

● Que a maior reação dum homem nota-se na idade de 20 a 25 anos. Aos 60 anos essa reação torna-se duas vezes menor que aos 25 anos?

tro plenipotenciário daquela ordem junto ao nosso governo, que proferiu um discurso em que acentuou a importância do momento atual para o desenvolvimento do Brasil, cujo progresso vem acompanhando há cerca de 20 anos.

SÃO PAULO

★ **Janio: 1 Milhão de votos** — Foi das mais importantes para o desenvolvimento da campanha eleitoral do candidato das oposições, a demorada reunião realizada ultimamente nos Campos Eliseos entre os srs. Carvalho Pinto, Janio Quadros, Abreu Sodré, Quintanilha Ribeiro e Pedroso Horta. A reunião realizada na ala residencial dos Campos Eliseos, e que se prolongou por várias horas permite as seguintes conclusões principais:

1.º) O governador do Estado participará com pleno vigor da campanha do sr. Janio Quadros, a partir do momento que for julgado mais oportuno;

2.º) O sr. Janio Quadros pode contar neste Estado com pelo menos um milhão de votos a mais que os votos somados dos outros dois candidatos.

PARANÁ

★ **Instalada em Campo Mourão a Sexta Diocese do Paraná** — A sexta Diocese do Paraná foi instalada ontem, em Campo Mourão no mesmo dia em que foi investido o primeiro bispo, Dom Eliseu Simões Mendes, em solenidades que contaram com a presença do governador Moyses Lupion, Arcebispo Metropolitano Dom Manoel da Silveira D'Elboux, representante do Nuncio Apostólico; Dom Geraldo Proença Sigaud, bispo de Jacarezinho; Dom Geraldo Fernandes, bispo de Londrina; Dom Jaime Luiz Coelho, bispo de Maringá e Dom Inácio Krause, bispo de Toledo.

MACULAN — Permanece em Curitiba, visitando nestes dias Campo Largo, Araucária, Contenda e Lapa.

PLÍNIO — Permanece na região de Campo Mourão, visitando os municípios circunvizinhos.

BRAGA — Continua no oeste paranaense.

★ **No início de maio mais 50 russos brancos.** — No início de maio chegaram mais 50 russos brancos que constituem a primeira leva de 700 imigrantes que deverão vir ao Paraná até o início do próximo ano. Conforme informações obtidas junto à Hospedaria dos Imigrantes da Secretaria da Agricultura parte desses russos brancos serão localizados em núcleos coloniais próximo à cidade de Palmeira.

RIO GRANDE DO SUL

★ **Recolocado o retrato do sr. Ildo Meneghetti** — Por determinação do Prefeito José Loureiro da Silva, acabou de ser recolocado no Salão Nobre do Paço Municipal, na galeria dos ex-Prefeitos, o retrato do Eng. Ildo Meneghetti que exerceu por duas vezes o cargo de Prefeito. Para completar a aludida galeria, faltam ainda os retratos dos ex-Prefeitos Clovis Pestana, Ivo Wolf, Egídio Costa, José Antônio Aranha, Gabriel Pedro Moacyr e Elyseu Paglioli.

SANTA CATARINA

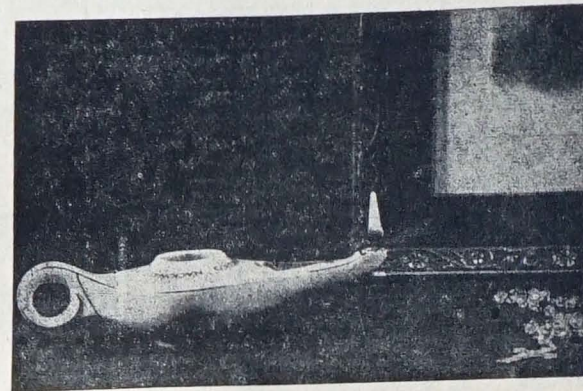
★ **VITÓRIA PREVISTA** — Informações precedentes de Florianópolis afirmam a impressão de que a aliança PSD-PTB possibilitará ao marechal Teixeira Lott uma vitória sobre o sr. Janio Quadros, nunca inferior a 40.000 votos, no mínimo. Quanto a vice-presidência da República acredita-se que o sr. João Goulart baterá tranquilamente os srs. Fernando Ferrari e Leandro Maciel (caso este permaneça candidato até o fim) por diferença superior a 60.000 votos.

VII CONGRESSO EUCARÍSTICO NACIONAL

Prezados leitores! O VII Congresso Eucarístico Nacional está às portas. Estamos preparados para tomarmos parte ativa, não como simples curiosos ou espectadores? Estamos firmemente resolvidos de aproveitar esta excelente oportunidade que o Congresso Eucarístico nos oferece para nos aproximarmos de Cristo não como Judas, mas como S. João, cuja cabeça descansou no peito de Jesus, prova inconfundível de amizade profunda e sincera?

Se não fizermos esta resolução, firme e irrevogável de sermos amigos dedicados de Cristo, corremos o perigo de identificar-nos com simples curiosos ou pior ainda, como Judas, dignos de desprezo e de tremendo castigo! Enforque-nos quanto antes em nós o respeito humano, a preguiça espiritual e o comodismo.

A Eucaristia antes de tudo é um mistério de intimidade e amor.

Para todas as circunstâncias da vida Jesus deixou o seu exemplo. E' abrir os olhos e querer ver para imitar. Vamos tirar umas conclusões lógicas para o nosso Congresso?

Estão cuidando os católicos da preparação espiritual quanto à material? O caso é melindroso. E se faltar a condigna preparação espiritual poderá ser tudo o nosso Congresso, menos uma profissão de fé e amor. Imaginemos milhares e milhares de católicos ai perante Jesus Sacramento, na enorme praça do Congresso. Levantemos a seguinte hipótese. Metade destes milhares católicos bons, convictos. A outra, constituída por pessoas com desordens morais na família, pessoas que odeiam seu próximo, levam vida incorrigível, longe dos sacramentos, vivendo habitualmente em pecado e na inimizade de Deus. Poderá haver, na praça do Congresso, aquele ambiente de intimidade e amor, de consciências limpas entre tais pessoas e Jesus? Porque quem ama o vício, o pecado, a discórdia é contra Jesus, o puro amor, a própria caridade e pureza.

A presença de tais pessoas é um flagrante contra-senso. Mas isto não é o pior. Doloroso é pensar que muito bom católico permanece indiferente perante esta realidade. Mas então podemos nós remediar este mal? Podemos. Como? Cabe-nos a responsabilidade de sermos apóstolos junto aos nossos parentes, amigos e conhecidos relaxados ou mesmo afastados dos seus deveres para com Deus, convidando-os, preparando-os para uma boa confissão e digna recepção de Jesus Eucarístico. Cabe-nos criar este ambiente de intimidade e amor, de caridade e almas limpas para que haja uma renovação espiritual, moral na cidade de Curitiba. Do número destas almas apóstólicas, que sabem dar um pouco de si para reconduzir as ovelhas desgarradas, dependerá em parte o êxito do nosso Congresso.

★ **Basta um minuto para fazer um herói; mas é necessária uma vida inteira para fazer um homem de bem.** — (P. Brulat).

As Notícias Ligadas ao Congresso

★ **O Sr. Bispo Auxiliar de Curitiba D. Jerônimo Mazzarotto disse que o Congresso Eucarístico Nacional, é uma grande glória para Curitiba, mas que também é uma enorme responsabilidade para a nossa cidade.**

"Para que seja realmente bem sucedido o nosso Congresso, é preciso que o entusiasmo de todos seja demonstrado através da presença física nas grandes cerimônias programadas e principalmente com a presença espiritual nas comunhões gerais na praça do Congresso.

★ **Pe. Francisco Starzynsky, diretor da Rádio Santa Felicidade, informa ter sido a rádio Santa Felicidade, adquirida pela Arquidiocese no mês de outubro do ano passado, tornando-se a Emissora Oficial do VII Congresso Eucarístico Nacional.** Esta Emissora está em francas atividades preparatórias ao Congresso Eucarístico. De há muito tempo possui programas especializados, principalmente no período da noite. Disse-nos Pe. Francisco que se está formando uma grande cadeia de emissora.

★ **Padre Manuel Ximenes, responsável pela realização da grande Exposição do VII Congresso Eucarístico informa os católicos de Curitiba, que a exposição será dividida em três partes: a Igreja antiga, a Igreja de ontem e a Igreja de hoje. A primeira parte — Igreja antiga — constará da apresentação das catacumbas de Roma. Esclareceu-nos, que são conhecidas atualmente 54 catacumbas da Cidade Eterna, com 138 km. de comprimento aproximadamente. A segunda parte — Igreja de ontem — constará de duas partes: 1) Demonstrações sobre a Sagrada Escritura, a terra Santa e os Consilios Ecumênicos. 2) quatro séculos de História no Brasil. A terceira parte — Igreja de hoje — mostrar-nos-á a vitalidade da Santa Igreja em nossos dias. Veremos, diversas Províncias eclesiais do do Paraná. Missões Católicas, movimento Mariano, assistência social da Arquidiocese de Curitiba, etc.**

A grande vitória do Padre Ximenes foi de ter conseguido junto à direção do Arquivo Nacional, documentos de raro valor da nossa história, tais como cartas do Pe. Anchieta, Bulas dos Papas criando as nossas primeiras dioceses, cartas de Caxias, manuscritos de D. Pedro II, o original da Lei Áurea, e outros mais.

Terá Curitiba o privilégio de ser a primeira cidade no Brasil de expor tais documentos, pois jamais saíram do Rio de Janeiro.

★ **O coração nunca envelhece. Basta um sorriso, um nada, um alvoroço, e tudo nele se ilumina e aquece.** — (A. Feijó).

★ **Juros saldando juros** - Rio — CRF — Dom Helder Câmara lança nova campanha do Banco da Providência. Visa tal campanha obter, de todos os que possuam depósitos em bancos, a transferência dos juros a que têm direito, para o Banco da Providência. — Em noventa dias, 2.690 pessoas receberam auxílio do Banco da Providência, dentre elas 145 crianças, cuja doença era a fome. — O Banco da Providência firma-se cada vez mais como "uma grande cadeia de solidariedade humana à base de auxílio mútuo".

O MUNDO EM 5 MINUTOS

Mensagens de congratulações PROCEDENTES DE TODO O MUNDO AO POVO E GOVERNO DO BRASIL

CIDADE DO VATICANO

● **Saudação ao Brasil do Legado Papal** — Após a sua chegada a Brasília, o cardeal Cerejeira pronunciou a seguinte saudação: "Carregado com o peso da honra e da glória de representar o Santo Padre, como se viesse Sua Santidade em pessoa, na inauguração de Brasília, em nome do Santo Padre, desta Capital do Brasil elevo ao alto o coração para saudar o prestigioso Chefe da Nação brasileira e qual continua audaciosa e triunfalmente a epopeia bandeirante de dar a terra imensa ao Brasil e o Brasil à cristandade, como se dizia no século XVI para se dizer tudo: A civilização cristã, à cultura humana, ao progresso material e moral do homem".

ESTADOS UNIDOS

● **Mensagem de Eisenhower.** Augusta, Geórgia, 22 — O presidente Eisenhower enviou hoje a seguinte mensagem ao presidente do Brasil, Juscelino Kubitschek, saudando a inauguração da nova Capital brasileira:

"Deveis recordar ainda a profunda impressão que me produziu Brasília em fevereiro último, por ocasião de nosso encontro. A construção da nova Capital constitui uma extraordinária realização do povo e do governo do Brasil. Nessa data festiva da inauguração de vossa grande Capital do futuro, desejo renovar-vos minhas congratulações por vossa visão e espírito empreendedor, assim como pelo magnífico espírito de pioneirismo que anima o Brasil".

MEXICO

● **A voz do México.** Cidade do México, 22 — O sr. Adolfo Lopez Mateos, presidente da República do México, enviou ontem uma mensagem de felicitações ao presidente Kubitschek por motivo da inauguração de Brasília. Lopes Mateos afirma, em sua mensagem, que foi testemunha da vontade com que Kubitschek transformou em realidade o projeto dos inconfindentes e manifesta os seus melhores votos de prosperidade ao povo brasileiro.

SUÉCIA

● **Mensagem de Gustavo Adolfo** — Estocolmo, 21 — O rei Gustavo Adolfo enviou mensagem de congratulações ao presidente do Brasil, Juscelino Kubitschek, por motivo da inauguração da nova capital daquela república sul-americana. "Na inauguração de Brasília — diz a mensagem — admirável prova do poder nacional do povo brasileiro, envio minhas saudações pessoais, e formulo votos de felicidades e progresso para esta nova capital brasileira".

ESPANHA

● **Congratulações de Franco.** — Madrid, 21 — O chefe de Estado enviou hoje a seguinte mensagem: "O governo e o povo espanhol compartilham muito cordialmente a satisfação de tão histórica data, recordando sempre a fidalga hospitalidade com que o Brasil tem acolhido a milhares de seus compatriotas. Receba v. exa. com o testemunho de minha mais alta consideração e afeto, minhas sinceras felicitações ao ver realizada uma das metas de vosso programa de governo".

PERÚ

● **Telegrama de Prado.** Lima, 22 — O presidente Prado, enviou a seguinte mensagem ao presidente Kubitschek, por motivo da inauguração de Brasília: "A inauguração da nova capital de vossa pátria, que

é a culminação de um imenso esforço desse nobre e laborioso povo, dá-me a grata oportunidade de enviar, em nome do Perú, uma cordial saudação e calorosas felicitações a v. exa., forjado de tão extraordinário empreendimento".

PORTUGAL

● **Votos do presidente luso** — O presidente Américo Tomaz enviou a seguinte mensagem ao chefe do governo brasileiro: "Na verdade, sr. presidente, a nação portuguesa sente bem a transcendente importância do acontecimento, vibra com a excepcional grandeza do empreendimento e admira a incrível rapidez da sua execução. Por tudo isso, congratula-se com a grande Nação brasileira e dirige ao mais destacado responsável por tão magnífica obra as efusivas saudações que tanto merece".

ARGENTINA

● **Votos do Presidente Frondizi.** — Em seu telegrama a Kubitschek, declara o presidente Frondizi: "Neste dia muito honroso da história do grande país amigo, todos os cidadãos da Argentina se unem ao júbilo pela fundação da cidade de Brasília, pujante exemplo de fé no futuro".

CHILE

● **Mensagem gravada de Alessandri.** Santiago do Chile, 21 — O presidente da República, Jorge Alessandri, gravou em fita magnética uma mensagem de saudação, por motivo da inauguração da nova Capital brasileira. O discurso de Alessandri foi retransmitido no Brasil diretamente de Brasília.

ITALIA

● **Saudação de Gronchi** — Roma, 21 — Giovanni Gronchi, presidente da República, dirigiu uma mensagem ao presidente do Brasil, Juscelino Kubitschek, por motivo da inauguração de Brasília.

Em sua mensagem, Gronchi declara: "Por motivo da fundação de Brasília, a nova Capital, num dia magno para a latitudes, quero fazer chegar ao povo brasileiro as saudações e os melhores votos do povo italiano, assim como os meus, para desejar-lhe um futuro cada vez mais próspero através do reforço constante de suas instituições democráticas e do progresso de sua vida econômica e social.

Rir é o melhor Remédio

AMA E MENINA

Uma ama levou a pequena Regina à Igreja pela primeira vez.

Quando bate a sineta durante a Elevação, a pequena Regina diz a ama: - Maria, parece-me, que estão chamando Jesus ao telefone.

POBRE PAPAÍ

Um menino perguntou ao papai, porque não tinha cabelos na cabeça.

O pai, grande pedagogo, perguntou ao filho por sua vez:

— Ora! Me diga por que numa calçada não cresce capim... sabe por que?

O menino responde sem pestanejar: - Sim paizinho. Porque o cabelo não consegue crescer através do cimento.

ENTRE AMIGOS

— Como rangem os teus sapatos! Garanto que ainda não os pagaste.

— Cala a boca! Senão, minha roupa começa a ranger!